

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
ZEMĚDĚLSKÁ FAKULTA

Katedra zootechnických věd

Studijní obor: Zootechnika

DIPLOMOVÁ PRÁCE

**Porovnání výkonnosti potomstva německého ovčáka po
domácích a zahraničních plemeních**

Autor diplomové práce:

Bc. Klára Feiková

Vedoucí diplomové práce:

Ing. Jana Zedníková, Ph.D.

2017

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Fakulta zemědělská

Akademický rok: 2015/2016

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Klára FEIKOVÁ**
Osobní číslo: **Z15353**
Studijní program: **N4103 Zootechnika**
Studijní obor: **Zootechnika**
Název tématu: **Porovnání výkonnosti potomstva německého ovčáka po domácích a zahraničních plemeních**
Zadávající katedra: **Katedra zootechnických věd**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Sportovní kynologie je jednou z hlavních oblastí využití psa člověkem. Mezinárodní zkušební řád IPO je celosvětově nejrozšířenějším zkušebním řádem a je podle něho každoročně pořádáno Mistrovství světa ve výkonu psů. Proto lze výsledky psů podle IPO na vrcholných kynologických soutěžích považovat za objektivní ukazatel výkonnosti psa. Výkonnost psa je dána nejen podmínkami výcviku, ale také výkonností a vlastnostmi jeho předků.

Pro chov a šlechtění daného plemene je důležité mít informace nejen o vlastní výkonnosti plemeníků, ale také o výkonnosti jejich potomstva, aby mohli být plemeníci co nejvhodněji využíváni v chovu. Celosvětově nejvyužívanějším psem pro sportovní kynologii je v současnosti německý ovčák.

Cílem práce bude na základě literárních údajů zpracovat přehled o metodách plemenitby a šlechtění psů, o vlivech na sportovní výkonnost psů, o plemeni německý ovčák a o jeho chovu ve světě a České republice, o nejvýznamnějších plemeních působících v chovu v ČR a charakterizovat mezinárodní zkušební řád IPO.

Z databáze výsledků výběrových soutěží na MČR IPO, Mistrovství ČR IPO, Mistrovství ČR NO a databázi chovatelských organizací zpracujete přehled o výkonnosti psů plemene NO a zanalyzujete jejich původ ze strany otců. Vyhodnotíte vliv otce na umístění potomstva v soutěžích a dále porovnáte výkonnost potomstva po domácích a zahraničních plemeních.

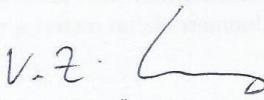
Výsledky zpracujete programem Excel s využitím vhodných biometrickými metod a vyvodíte chovatelsky využitelné závěry.

Rozsah grafických prací: 5 tabulek, 5 grafů
Rozsah pracovní zprávy: 40 - 50 stran
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická
Seznam odborné literatury:

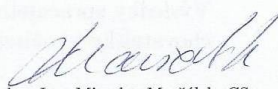
Battaglia, C. L.: Pedigree analysis. Journal of Veterinary Behavior. Vol.3, No 4, 2008, p.178
Dostál, J.: Genetika a šlechtění plemen psů. Dona 2007, 261 s.
Hrušovský, J.: Pes a jeho výcvik. Naše vojsko, 1984, 279 s.
Procházka, Z.: Chov psů. Paseka Praha - Litomyšl, 2005, 320 s.
Samms S.: Německý ovčák. KD BOHEMIA (Fortuna Print) 2000, 160 s.
Soukupová, E.: Německý ovčák. Plot 2000, 96 s.
Strandberg, R., Jacobsson, J., Saetre, P.: Direct genetic, maternal and litter effects on behaviour in German shepherd dogs in Sweden. Livestock Production Science 936 (2005):33-42
Publikace zabývající se sledovanou problematikou v odborných časopisech - Pes přítel člověka, Psí sporty, Journal of Central European Agriculture, Applied Animal Behaviour Science, Journal of Veterinary Behavior: Clinical Applications and Research

Vedoucí diplomové práce: Ing. Jana Zedníková, Ph.D.
Katedra zootechnických věd

Datum zadání diplomové práce: 17. února 2016
Termín odevzdání diplomové práce: 30. dubna 2017

prof. Ing. Miloslav Šoch, CSc., dr. h. c.
děkan

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
ZEMĚDĚLSKÁ FAKULTA
studijní oddělení
Studentůvka 1994, 370 09 České Budějovice

doc. Ing. Miroslav Maršálek, CSc.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 17. února 2016

Prohlašuji, že svoji diplomovou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury. Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě (v úpravě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných Zemědělskou fakultou JU) elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách.

Dne 1. dubna 2017

Podpis

ABSTRAKT

Tato diplomová práce se zabývá porovnáním výkonnosti potomstva německého ovčáka po domácích a zahraničních plemeních. V literárním přehledu se věnuje historii a současné podobě Mezinárodního zkušebního řádu, chovu německého ovčáka v Čechách a ve světě. Popisuje kompletní charakteristiku německého ovčáka, jako je stavba těla, tělesné proporce, životní nároky a následně se zabývá vlivy působící na sportovní výkonnost psů, metodami plemenitby a šlechtění psů a sleduje nejčastější zdravotní problémy v chovu německého ovčáka.

Ve vlastní práci jsou analýzy výkonnosti potomků po domácích a zahraničních plemeních na pozici otce i otce otce (děda) na výběrových soutěžích, mistrovství České republiky IPO a mistrovství Českého klubu německého ovčáka (M ČKNO). Byly sledovány údaje o počtu jedinců na konkrétních soutěžích ve sledovaných letech 2009 – 2016. Dále byli z hlediska otců a dědů hodnoceni psi umístění od 1. do 10. místa na MČR IPO a M ČKNO.

Podrobným sledováním a analýzou bylo zjištěno, že více jsou ke sportovní kynologii využíváni psi po zahraničních plemeních v původu, ať už jde o otce nebo psa na pozici děda. Ve výběrových soutěžích startovalo 58 % psů po zahraničních plemeních v původu a pouze 42 % psů s otcem českého chovu. Bylo zjištěno, že na MČR IPO se kvalifikovali psi, kteří měli v původu 61 % zahraničních plemeníků a 39 % plemeníků českého chovu. Na mistrovství ČKNO byli plemenci startujících psů v poměru 68 % zahraničních a 32 % domácích jedinců.

Při podrobnější analýze (hodnocení psů umístěných na MČR IPO a M ČKNO do 10. místa) bylo zjištěno, že 67,9; resp. 61,25% nejúspěšnějších sportovních psů má otce ze zahraničního chovu a pouze 32,1; resp. 38,75 % je po otcích českého chovu.

Nejlepšími zahraničními plemeníky byli Ellute von der Mohenwiese a Tom van't Leeftaalhof. Mezi nejlepší domácí plemeníky patřili Jaguar Aritar Bastet a Hoky Va – Pe.

Klíčová slova: pes, sportovní kynologie, IPO 3, německý ovčák, plemenná hodnota psa, chov

ABSTRACT

This graduation thesis deals with comparison of performance of progeny of German shepherd – the national and foreign stud dogs. The literary overview follows the history and current form of the International Examination Rules, breeding of German shepherds in the Czech Republic and on global level. It describes complete characteristics of a German shepherd, like the physique, body measurements, living demands and then it is engaged in influences affecting the sport performance of dogs, breeding conditions and it follows the most frequent health problems in German shepherds breeding.

The core of the thesis includes analyses of performance of gets of national and foreign stud dogs in the position of a father or father's father in selective competitions, Czech Republic Championships IPO and Championships of the Czech Club of German Shepherds (M ČKNO). There were monitored the data on numbers of individuals in specified competitions in monitored periods of the years 2009 – 2016. More, dogs placed on 1st up to 10th positions at MČR IPO and M ČKNO were assessed from the point of view of fathers and grandfathers.

On the basis of detailed monitoring and analysis it was detected that that dogs from foreign stud dogs origin – whether in father's or grandfather's positions – are more frequently used in sport cynology. There were 58% of participating dogs from foreign stud dogs and only 42% of dogs with fathers of Czech origin participating in selective competitions. It was established that 61% of participating dogs from foreign stud dogs and 39% of dogs with fathers of Czech origin participated in MČR IPO. The stud dogs of dogs participating in ČKNO Championship were of 68 % of foreign origin and 32 % of nationals.

In the course of more detailed analysis (assessment of dogs taking up to 10th position in MČR IPO and M ČKNO) it was established that 67,9% respectively 61,25% of the most successful sport dogs have fathers from foreign kennels, while only 32,1% respectively 38,75 % are from stud dogs from Czech kennels.

The best stud dogs from abroad were Ellute von der Mohenwiese and Tom van't Leefdaalhof. Jaguar Aritar Bastet and Hoky Va – Pe belonged to the best national stud dogs.

Key words: dog, sport cynology, IPO 3, German shepherd, breeding value of a dog, German shepherd breeding

Děkuji vedoucímu práce Ing. Janě Zedníkové, Ph.D. za odborné vedení a cenné rady při vypracování diplomové práce.

OBSAH

1. ÚVOD	- 10 -
2. LITERÁRNÍ PŘEHLED.....	- 11 -
2.1 VYUŽITÍ PSA ČLOVĚKEM.....	- 11 -
2.2 HISTORIE.....	- 11 -
2.2.1 <i>Historie chovu německého ovčáka ve světě</i>	- 12 -
2.2.2 <i>Historie chovu německého ovčáka v Českých zemích</i>	- 13 -
2.2.3 <i>Historie sportovní kynologie</i>	- 14 -
2.3 MEZINÁRODNÍ ZKUŠEBNÍ ŘÁD	- 14 -
2.3.1 <i>Vývoj IPO</i>	- 15 -
2.3.2 <i>Zkouška IPO 3</i>	- 16 -
2.4 CHARAKTERISTIKA NĚMECKÉHO OVČÁKA.....	- 18 -
2.4.1 <i>Stavba těla</i>	- 19 -
2.4.2 <i>Povaha</i>	- 20 -
2.4.3 <i>Tělesné proporce</i>	- 20 -
2.4.4 <i>Životní nároky</i>	- 21 -
2.4.5 <i>Německý ovčák dnes</i>	- 21 -
2.5 VLIVY PŮSOBÍCÍ NA SPORTOVNÍ VÝKONNOST PSŮ	- 21 -
2.5.1 <i>Motivace</i>	- 22 -
2.5.2 <i>Rušivé vlivy</i>	- 23 -
2.6 METODY PLEMENITBY A ŠLECHTĚNÍ PSŮ	- 24 -
2.6.1 <i>Metody plemenitby</i>	- 25 -
2.6.2 <i>Šlechtění psů</i>	- 27 -
2.7 VLIV PLEMENÍKA NA VÝKONNOST POTOMSTVA	- 28 -
2.8 CHOV NĚMECKÉHO OVČÁKA	- 29 -
2.8.1 <i>Nejčastější zdravotní problémy v chovu německého ovčáka</i>	- 31 -
3. CÍL PRÁCE	- 33 -
4. MATERIÁL A METODIKA	- 34 -
5. VÝSLEDKY A DISKUZE	- 35 -
5.1 ZÁKLADNÍ ANALÝZA SLEDOVANÝCH SOUTĚŽÍCÍCH PSŮ	- 35 -
5.1.1 <i>Počet a základní charakteristika psů soutěžících na výběrových soutěžích</i>	- 35 -
5.1.2 <i>Počet a základní charakteristika psů soutěžících na MČR IPO</i>	- 40 -
5.1.3 <i>Počet a základní charakteristika psů soutěžících na M ČKNO</i>	- 45 -

5.2 Vliv původu plemenů na úspěšnost sportovních psů.....	- 49 -
5.2.1 Vliv původu plemenů na úspěšnost sportovních psů na mistrovstvích České republiky IPO	- 49 -
5.2.2 Vliv původu plemenů na úspěšnost sportovních psů na mistrovstvích ČKNO.....	- 53 -
7. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	- 58 -
8. PŘÍLOHY	- 62 -

1. Úvod

Kynologie je vědní obor, který se zabývá nejen výcvikem a výchovou psa, ale i studiem psů jakožto samostatného živočišného druhu z hlediska biologického. Kynologové jsou lidé, kteří se věnují tomuto oboru.

Velké množství psů na světě je v lidské společnosti využíváno pro různé druhy psích sportů či tzv. klasickému výcviku, anebo pro myslivost, armádu a jiné záchranné složky. Neméně významnou skupinu psů také tvoří psi společenští, kteří poskytují svým majitelům a pánům nejen rozptýlení, zábavu, ale i pohyb na čerstvém vzduchu.

Sportovní kynologie je jednou z hlavních oblastí využití psa člověkem. Zkušební řád pro mezinárodní zkoušky pracovních psů a mezinárodní zkoušky psa stopaře (IPO) je celosvětově nejrozšířenějším zkušebním řádem a je podle něho každoročně pořádáno Mistrovství světa ve výkonu psů. Proto lze výsledky psů podle IPO na vrcholných kynologických soutěžích považovat za objektivní ukazatel výkonnosti psa. Výkonnost psa je dána nejen podmínkami výcviku, ale také výkonností a vlastnostmi jeho předků.

Pro chov a šlechtění daného plemene je důležité mít informace nejen o vlastní výkonnosti plemeníků, ale také o výkonnosti jejich potomstva, aby mohli být plemeníci co nejvhodněji využíváni v chovu. Celosvětově nejvyužívanějším psem pro sportovní kynologii je v současnosti německý ovčák.

2. Literární přehled

2.1 Využití psa člověkem

Každý pes, který žije v lidské společnosti, je chován proto, aby byl lidem užitečný. Jsou psi služební, používaní proti pachatelům trestných činů, psi lovečtí pomáhající při lovu, psi záchranářští pro vyhledávání zasypaných osob v rozvalinách nebo lavinách i psi hledající omamné drogy v zavazadlech a skrýších vozidel. Pracovní využití psů je mnohostranné a zasahuje do mnoha oborů lidské činnosti. Neméně významnou skupinu tvoří však i psi společenští, kteří poskytují svým majitelům zábavu a rozptýlení (MIKULICA, 1985).

Sportovní kynologie, organizačně spadající do Českomoravské kynologické unie, se zabývá výcvikem psů, kteří k tomu mají fyzické předpoklady. Vliv lidského faktoru na konečný efekt přípravy psa má vždy výsadní postavení, ovlivňuje rozhodující měrou úspěchy či neúspěchy psa. Plemena, která jsou využívána ke sportovnímu výcviku, mají stejně jako ostatně celá řada dalších plemen psů vrozené dispozice. Úkolem při výcviku je tyto dispozice účinně a cílevědomě rozvíjet a tříbit (RYNEŠ, 1997).

2.2 Historie

Dnešní domestikovaná psí plemena vznikla postupným vývojem během mnoha tisíciletí ze svého předchůdce vlka. Před více než 15 000 lety, kdy ještě naši předkové kočovali, začali se k obydlím lidí stahovat vlci, aby se přiživili na zbytcích. Pouze ti nejmenší a nejochotnější z těchto "vlastní vůle zdomácnělých" vlků přežili a během krátké doby se z nich vyvinul přizpůsobivý „vlčí pes“. Lidé, kteří si uvědomili možnosti využití schopností těchto zvířat, začali chytat štěňata vlků a vychovávat je jako pomocníky při lovu a k ochraně svých příbytků (FOGLE, 1996).

Kynologové dnes obecně považují za psího Adama vymřelou šelmu jménem Tomarctus. Tento podivný tvor není vzdor svému jménu medvěd, ba ani předek šelem medvědovitých, ale údajně šelem psovitých. Byl objeven poměrně dávno, už v roce 1873, a jméno dostal od amerického paleontologa Edwarda D. Cope. Je to tedy Adam starý zhruba dvacet milionů let (KHOLOVÁ, 1987).

Z pohledu vztahu člověka a psa byl velmi důležitý proces, který známe pod názvem domestikace. V této souvislosti je třeba odlišovat dva pojmy – ochočení a domestikace.

Ochočení se týká určitého jednorodince, který z nějakých důvodů žije s člověkem. Od svých divoce žijících příbuzných se ale příliš neliší. Domestikace se týká celé populace a bývá charakterizována jako složitý proces cílevědomého přetváření určitých druhů divoce žijících zvířat ve zvířata domácí. Aby tento proces mohl proběhnout, musí být splněny dvě základní podmínky. Daný zvířecí druh musí být pro člověka zajímavý a musí být domestikace schopný. Domestikace nespočívá jen v tom, že daný druh zvířete nebo jeho část žije ve společnosti člověka, ale i v tom, že dochází ke změnám ve stavbě jeho těla a ve fyziologických vlastnostech (TICHÁ, 2010).

Pracovní psi se dělí do dvou kategorií: 1) psi, kteří byli vybráni na základě dostupné populace starší generace. V důsledku toho se vytvořili charakteristické znaky a vlastnosti, které se stále vyvíjejí a zlepšují, 2) psi, kteří byli vyšlechtěni z již existujících plemen psů. Znaky a vlastnosti těchto psů nejsou potřeba zlepšovat, ale spíše udržovat (COPPINGER, 2008).

Díky modernímu chovu psů vzniklo více než 400 plemen lišících se jak morfologií, tak chováním. Obvykle jsou psí plemena seskupena podle jejich historického účelu. Nicméně, v poslední době, genetické studie odhalily genetickou příbuznost mezi plemeny, která se v tomto historickém účelu odlišují (TURCSÁN, KUBINYI, MIKLÓSI, 2011).

2.2.1 Historie chovu německého ovčáka ve světě

Chov ovčáckých psů má v Německu velkou tradici. Již v 6. století zde existovala zákonná ustanovení hovořící o tvrdých trestech za usmrcení psa, který je schopen ochránit stádo. V té době se jednalo o velké a těžké psy, kteří se mohli postavit velkým šelmám. O jedenáct století později se s koncem třicetileté války vymezily hranice států a upevnila tak obecná bezpečnost. Medvědi, rysy a vlci byli v Evropě téměř vyhubeni, a tak novým hlavním úkolem ovčáckých psů bylo udržet stáda ve vymezených prostorách. Tato práce vyžadovala jiný konstituční typ psa – lehčí, spíše středně velký, pohyblivý a vytrvalý. Na jednotnou stavbu těla a vzhled nebyl kladen žádný důraz a v jednotlivých krajích byli proto psi velmi rozdílní. (SOUKUPOVÁ, 2006).

Většina chovatelů se domnívá, že historie jejich oblíbeného plemene sahá až do pravěku. Ve skutečnosti je německý ovčák relativně moderní plemeno. Jeho kolébka leží v Německu a původ sahá do posledních dvou desetiletí 19. století. (WILLIS, 2008).

V 19. století existovalo v Německu mnoho druhů ovčáckých psů. Tito pracovní psi mohli být zbarveni bíle, vlkošedě, černě a hnědošedě, různá byla i struktura srsti a její délka, postavení uší a velikost. Nedalo se tedy v žádném případě hovořit o uniformitě, která je podmínkou k tomu, aby bylo možné nazvat tuto skupinu psů plemenem. A právě ustanovení osobitého, typově stálého plemene německého ovčáka se stalo cílem rytmistra a kynologa Maxe von Stephanitze. V roce 1899 založil se svým přítelem Arthurem Meyerem spolek Verein für Deutsche Schäferhunde a společně stanovili plemenný standard. O rok později byla založena plemenná kniha pro německého ovčáka v Německu. Jako první do ní byl zapsán vlastní von Stephanitzův krátkosrstý pes s vlkošedým zbarvením, který se jmenoval Horand von Grafrath. Horand se tak stal prototypem plemene německého ovčáka (HOUTEN, 2004).

Von Stephanitz byl zkušený chovatel a nepochybně i vůdčí typ. Stal se hnací silou celého klubu, podílel se na vytvoření standardu plemene a byl prvním prezidentem klubu od jeho založení roku 1899 až do své smrti v roce 1936. Na světě je patrně víc německých ovčáků než jiných čistokrevných psů. V Německu německý ovčák byl – a stále ještě je jedním z nejčetnějších plemen. Ve Velké Británii zaznamenal chov německého ovčáka po roce 1918 přímo závratný vzestup. Roku 1926 bylo v Kennel Clubu zaregistrováno nejvíc německých ovčáků ze všech plemen. K určitému poklesu došlo ve 30. letech, ale po roce 1946 bylo plemeno co do početních stavů opět na špičce a od té doby patří k nejpopulárnějším (WILLIS, 2008).

2.2.2 Historie chovu německého ovčáka v Českých zemích

Poprvé se němečtí ovčáci v Čechách objevili zřejmě v roce 1905 na Střeleckém ostrově v Praze u příležitosti 1. Zemské výstavy policejních a užitkových psů, v katalogu je uveden sám Horand von Grafrath, a dále pak jeho potomci, pes a fena. V roce 1912 byla v Brně založena Pobočka rakouského spolku pro chov německého ovčáka (SVÖ). Po 1. světové válce byl založen 1. spolek pro chov německých ovčáků v ČSR se sídlem v Brně, kde také sídlila Plemenná kniha.

Současně se zlepšováním poválečných poměrů docházelo k postupnému rozšíření plemene, nejen na Moravě, ale také v Čechách a na Slovensku.

Od roku 1990 funguje Klub chovatelů německých ovčáků. Čilý styk se zemí úvodu je na našem chovu dobře patrný, odchovy některých našich chovatelských stanic se po stránce exteriéru neztratí ani na výstavách v Německu (SOUKUPOVÁ, 2006).

2.2.3 Historie sportovní kynologie

Počátky kynologie v českých zemích jsou, stejně jako v jiných státech, asi nejvíce spojeny s kynologií loveckou. Historické prameny např. uvádějí, že Karel IV, římský císař a český král, který žil v letech 1316-1378, měl na svém hradě Karlštejně velký psinec, ve kterém se místní lovčí staral o cílený chov loveckých psů. V 16. až 19. století byly české země prakticky hlavním loveckým revírem Rakousko-Uherska a tomu musela odpovídat i úroveň zde chovaných psů. Zájem chovatelů o jednotný přístup k otázkám chovu, výstav a výcviku měla i další plemena, a tak v roce 1929 vznikla Československá kynologická unie (ČSKU), která byla v následujících letech oficiálně uznaná i státními orgány. Československá kynologická unie zastupovala kynologii i vůči zahraničí a na generálním zasedání FCI pořádaném ve dnech 21. - 23. března 1934 v Monte Carlu, kdy se stalo Československo řádným členem FCI. V prosinci roku 1992, těsně před rozdělením Československa, vznikla Českomoravská kynologická unie (ČMKU), která zastřešuje českou kynologii do současné doby. Dnes jsou základní řady pro chov psů jednotné a vycházejí z předpisů FCI (Českomoravská kynologická unie, 2014).

2.3 Mezinárodní zkušební řád

Mezinárodní zkušební řád (MZŘ) IPO, jako směrnice pro posuzování výkonů psů užitkových a pracovních plemen, byl schválen na zasedání FCI (z francouzského Fédération Cynologique Internationale – Mezinárodní kynologická federace) dne 5. května 1964 v Karlsruhe (JÁNSKÝ, KOMAN, 2011).

IPO je zkratkou z německého Internationale Prüfungsordnung (tedy mezinárodní zkušební řád). V ČSSR byl tento zkušební řád vydán až o pár let později v roce 1968 jako součást nově vydaného národního zkušebního řádu Československého svazu chovatelů drobného zvířectva, kde tehdy byla sportovní kynologie začleněna (JÁNSKÝ, KOMAN, 2011).

Zkouškové akce a závody mají splňovat dva cíle. Na straně jedné složením zkoušky prokazují jednotliví psi způsobilost pro účel svého použití a na straně druhé by zkoušky v pracovním chovu měly přispět ke zdraví a výkonnosti psů ve smyslu zachování, případně vylepšování pracovních schopností z generace na generaci. Vzdáleně taktéž slouží ke zvyšování a zachování zdraví a kondice. Složení zkoušky platí také jako důkaz chovné způsobilosti psa. Všechny zkouškové akce a soutěže ve vztahu ke svému provádění i chování účastníků podléhají všeobecným sportovním zásadám. Obsah zkušebního řádu je pro všechny účastníky závazný. Všichni účastníci musí plnit stejné výkonnostní podmínky. Výcvikové akce jsou veřejně přístupné, místo a začátek musejí být veřejně oznamovány. Zkouškové akce a soutěže musí odpovídat úplným stupňům zkoušek nebo úplným oddílům příslušných zkouškových stupňů. Jen kompletní stupeň zkoušky, složený v rámci takovéto akce, platí jako výcviková značka. Zkouškové akce se konají dle pokynů, které vydává ČKS a MSKS. Tyto pokyny stanovují termíny i obsah žádosti o konání, změnách, zrušení nebo přeložení zkouškových akcí, jakož i dokumenty, které se při hlášení, průběhu a ukončení akcí zpracovávají (SVĚŘÁKOVÁ, HODEK, 2012).

2.3.1 Vývoj IPO

V ČSSR byl zkušební řád vydán v roce 1968 jako součást nově vydaného národního zkušebního řádu Československého svazu chovatelů drobného zvířectva, kde tehdy byla sportovní kynologie začleněna. Dnešní IPO je známé mnoha různými zkouškami, ve svých počátcích však obsahoval zkoušky pouze dvě, a to IPO a PO. Podmínkou k úspěšnému splnění zkoušky IPO bylo (a to se nezměnilo až do dneška) získání min. 70 % bodů v každé disciplíně. Zkušební řád IPO se od svého vzniku měnil nejméně šestkrát. V osmdesátých letech minulého století bylo IPO rozšířeno na třístupňové, jak jsme jej znali po dlouhá léta. První start reprezentace ČSSR na Mistrovství Evropy IPO se uskutečnil v roce 1968 v tehdejší Německé spolkové republice, kde naše družstvo obsadilo druhé místo v družstvech (JÁNSKÝ, KOMAN, 2011).

2.3.2 Zkouška IPO 3

Zkouška IPO-3 se dělí na: 1) oddíl A, 2) oddíl B a 3) oddíl C.

Tabulka 1 - Oddíly zkoušky IPO 3

oddíl A	100 bodů
oddíl B	100 bodů
oddíl C	100 bodů
celkem	300 bodů

IPO-3 oddíl A stopa

Cizí stopa, nejméně 600 kroků, 5 úseků, 4 lomy (cca 90°), 3 předměty, nejméně 60 min. stará, časový limit pro vypracování 20 minut (SVĚŘÁKOVÁ, HODEK, 2012).

Všeobecná ustanovení

Delegovanému rozhodčímu, případně zodpovědné osobě, přísluší rozvrhnutí průběhu stopy, zaškolení kladečů stop, dohlížení na pokládání stop. Průběh jednotlivých stop se musí přizpůsobit terénu, který je k dispozici. Vhodným terénem je jakýkoliv přírodní terén, jako je např. louka, pole. Stopy jsou pokládány normální chůzí. Kladeč nesmí pomáhat psovi nepřirozenou chůzí na úsecích, lomech a při pokládání předmětů. Kladeč ukáže před pokládáním stopy rozhodčímu nebo zodpovědné osobě předměty. Zdrží se krátce na nášlapu a pak jde bez zastavení normálním krokem v určeném směru, aniž by záměrně narušoval podklad. Odstup od jednotlivých úseků stopy musí být alespoň 30 kroků. Rovněž lomy jsou kladeny normálním krokem, přičemž musí být umožněn psovi přechod na další úsek.

V průběhu jedné stopy musí být pokládány rozdílné předměty (např.: kůže, textil, dřevo). Předměty musí být cca 10 cm dlouhé, 2 -3 cm široké a 0,5 - 1 cm silné a nesmí se svou barvou podstatně lišit od okolního terénu. Předměty musí být pokládány na stopu za chůze. Po položení posledního předmětu pokračuje kladeč v přímém směru ještě několik kroků (SVĚŘÁKOVÁ, HODEK, 2012).

IPO-3 oddíl B poslušnost

Tabulka 2 - Cviky aplikované v oddílu poslušnosti

cvik 1	ovladatelnost bez vodítka	10 bodů
cvik 2	odložení vsedě za pochodu	10 bodů
cvik 3	odložení vleže za poklusu s přivoláním	10 bodů
cvik 4	odložení ve stoje za poklusu s přivoláním	10 bodů
cvik 5	aport volný	10 bodů
cvik 6	aport skokem	10 bodů
cvik 7	aport šplhem	10 bodů
cvik 8	vysílání vpřed s odložením	10 bodů
cvik 9	dlouhodobé odložení	10 bodů
celkem		100 bodů

Všeobecná ustanovení

Ve stupni IPO 3 nastupuje psovod s neupoutaným psem a v základním postoji podá rozhodčímu hlášení. Rozhodčí dává pokyn k zahájení každého cviku. Vše ostatní, jako obraty, zastavení, změny rytmu chůze atd. se provádí bez pokynu rozhodčího. Každý cvik začíná a končí v základním postoji. Během všech cviků je požadována radostná práce s nezbytnou koncentrací na psovoda s korektním prováděním cviků. V základním postoji sedí klidný a pozorný pes těsně v přímém směru po levé straně psovoda tak, že rameno psa je souběžné s kolenem psovoda. Krátká pochvala psa, po které může psovod zaujmout nový základní postoj, je možná po každém dokončeném cviku a pouze v základním postoji. Mezi pochvalou a zahájením dalšího cviku musí být dodržen zřetelný časový odstup (cca 3 vteřiny). Ze základního postoje následuje zahájení cviku. Chyby v základním postoji či při zahájení cviku mají vliv na bodové hodnocení jednotlivých cviků. Obraty čelem vzad provádí psovod doleva. Při obrazech může pes psovoda obcházet nebo se otáčet současně s ním, vždy však stejným způsobem v průběhu celé zkoušky. Místo zvukového povelu pro přivolání může být použito jméno psa. Jméno psa ve spojení s jakýmkoli povelom je ovšem považováno za druhý povel. Při posuzování každého cviku se musí brát zřetel na chování psa od okamžiku zahájení cviku základním postojem až po zakončení cviku. Pokud pes neprovede požadovaný cvik ani na třetí zvukový povel, je cvik anulován. Neprovede-li pes část cviku ani na třetí zvukový

povel, je cvik hodnocen nejvýše ve známce nedostatečně (SVĚŘÁKOVÁ, HODEK, 2012).

IPO-3 oddíl C obrana

Tabulka 3 - Cviky aplikované v oddílu obrany

cvik 1: vyhledání figuranta	10 bodů
cvik 2: vystavení a vyštěkání	10 bodů
cvik 3: pokus o útěk figuranta	10 bodů
cvik 4: obrana psa při hlídání	20 bodů
cvik 5: zadní doprovod	5 bodů
cvik 6: přepad psa při doprovodu	15 bodů
cvik 7: útok na psa z pohybu	10 bodů
cvik 8: obrana psa při hlídání	20 bodů
celkem	100 bodů

Všeobecná ustanovení

Po delších stranách vhodného prostoru je rozestavěno 6 úkrytů, 3 úkryty po každé straně. Potřebné značky musí být pro psovoda, rozhodčího a figuranta dobře viditelné. Pokud figurant při cviku potřebuje psa nepřetržitě sledovat, není bezpodmínečně nutné, aby stál během hlídání zcela bez hnutí. Nesmí ale dělat žádné výhrůžné nebo obranné pohyby. Ochranným rukávem si chrání své tělo. Je ponecháno na psovodovi, jakým způsobem odebírá figurantovi obušek. Psovod podává rozhodčímu hlášení v základním postoji s neupoutaným psem. Poté zaujme výchozí pozici ke cviku „vyhledání figuranta“. Ze základního postoje je pes vyslán na pokyn rozhodčího k vyhledání. Psům, kteří při cvicích obrany selžou nebo se nechají odehnat, je oddíl C zkoušky ukončen bez zadání bodů (SVĚŘÁKOVÁ, HODEK, 2012).

2.4 Charakteristika německého ovčáka

Německý ovčák je beze sporu nejznámějším plemenem ze všech. Díky šlechtění a výcviku proslul jako ovčácký pes, slepecký pes a policejní pes. Policie, armáda, věznice, celníci a soukromé bezpečnostní agentury celého světa, ti všichni využívají schopnosti německého ovčáka (LARKIN, STOCKMAN, 2003).

Tento pes byl chován pro konkrétní účely a to pro vyhledávání, hlídání, pasení a hony. Všechny účely, pro které byl německý ovčák šlechtěn, se podařilo uskutečnit a tím vzniklo impozantní všestranné plemeno (SPADY, OSTRANDER, 2008).

Německý ovčák je silný, rychlý, odolný a inteligentní pes, velmi dobře ovladatelný a cvičitelný, kterého je možno mimo služební práci využít i jako záchranáře, vodícího psa, strážce a hlídače, ale i psa sportovního a společenského (PAVLOVSKÁ – KUNTOVÁ, 1996).

Německý ovčák byl dříve běžně znám pod označením „vlčák“, Alsatian (anglicky), Deutscher Schäferhund (německy) (ALDERTON, 2007).

Podle rozdělení FCI patří německý ovčák do skupiny 1 – plemena ovčácká, pastevecká a honácká, sekce 1 – ovčáci. FCI plemenný standard č. 166 (TAYLOR, 2008).

2.4.1 Stavba těla

Německý ovčák předčí svou výraznou robustní stavbou a mohutným svalstvem své vlčí předky. Má obdélníkový formát, to znamená, že délka jeho trupu převyšuje výšku v kohoutku. Hlava je mohutná, mezi ušima široká, nemá nápadně vyjádřený stop a čenich je dlouhý, mírně zužující. Hřbet nosu je rovný a končí černým nosním zrcadlem. Ovčák má mít nůžkový skus. Vysoko nasazené středně velké boltce směřují od široké základny kolmo vzhůru. Jsou pokryty středně dlouhou, dosti hrubou, ale přiléhavou srstí, pod níž je hustá podsada (FALAPPI, 2001).

Zbarvení srsti je velmi proměnlivé. Není výjimkou vidět německého ovčáka barvy černou se znaky (obr. č. 1 a 2), černou (obr. č. 3) a vlkošedou (obr. č. 4). Žlutá, krémová a bílá ve většině zemí uznávané nejsou. Zrovna tak jako dlouhá srst, přestože všechny tyto varianty se rodí a chovají (FOGLE, 2005).

Od roku 2011 došlo ke zvratu – němečtí ovčáci s dlouhou srstí se po dlouhé době mohou zúčastňovat bonitací i výstav a jsou připouštěni do chovu. Tam však je dovoleno spojovat jen jedince se stejným typem srsti, tedy krátkosrsté s krátkosrstými, dlouhosrsté s dlouhosrstými. Krycí srst by měla být dlouhá, měkká a ne těsně přiléhající, s praporci na uších a chodech, husté „kalhoty“ a hustý ocas s praporcem tvořícím se směrem dolů. Na hlavě okolo vnitřku uší, na přední straně

chodů, na tlapkách a prstech krátká, na krku je srst delší a silnější (SMRČKOVÁ, 2015).

Hřbet musí být rovný, linie břicha se mírně zvedá k slabinám. Středně dlouhý huňatý ocas je nízko nasazený. V klidu zpravidla visí k patám, při pohybu se lehce zvedá na úroveň hřbetu (FALAPPI, 2001).

2.4.2 Povaha

Toto plemeno je temperamentní, pracovitě a všestranné. Dokáže se každé situaci skvěle přizpůsobit. Je nutno jej však důsledně a správně vést a vychovávat. Je rychlý a mrštný, pracuje rád a s chutí. Je milým a přátelským rodinným psem, pozorným, věrným a odvážným hlídačem. Je to pes vhodný pro zkušenější majitele, kteří mu mohou dopřát dostatek pohybu a zaměstnání (PAVLOVSKÁ – KUNTOVÁ, 1996).

Německý ovčák je inteligentní zvíře, které se při správném vedení a výchově stane vynikajícím a spolehlivým přítelem. Včasná a přiměřená výchova zajistí, že pes je pro celou rodinu věrným, poslušným, spolehlivým a odvážným průvodcem. Díky jeho pozornosti a jemnému sluchu mu zřídka kdy co unikne. Má spontánní temperament a je psychicky a fyzicky schopný, ale vyžaduje mnoho pohybu, a také pozornosti svého pána. Ovčák může být velmi žárlivý, především tehdy, když do rodiny přibude nový člen, ať je to kočka, jiný pes nebo děti (FALAPPI, 2001).

Jedinci tohoto plemene bezpodmínečně vyžadují výcvik. I když jsou dobrými společníky, měli by mít i odpovídající zaměstnání. Bohužel vzhledem k početnosti německých ovčáků, ne vždy uvážlivému chovu a také nevhodné výchově se mezi nimi občas vyskytnou problémoví jedinci (bázlivý, agresivní apod.) (SMRČKOVI, 1997).

2.4.3 Tělesné proporce

Délka trupu přesahuje kohoutkovou výšku o 10 až 17 %. Kohoutková výška je u psů 60 – 65 cm, u fen 55 – 60 cm. Měří se pevnou mírou po stlačení srsti v oblasti lopatky (STOCKMAN, 1998).

Hmotnost psů se pohybuje od 30 do 40 kg a hmotnost fen od 22 do 32 kg (SOUKUPOVÁ, 2006).

2.4.4 Životní nároky

Toto plemeno potřebuje mnoho pohybu ve volné přírodě. Ideální je, když může zůstat na zahradě. Je však schopen žít bez velkých problémů společně se svými pány v bytě (FALAPPI, 2001).

Tito psi mají velmi dobrou přizpůsobivost k vysokým i nízkým teplotám a suchému i vlhkému klimatu. Péči o srst by se měl chovatel věnovat denně, je-li pes pracovní využíván. Jinak 3x týdně česat a občas kartáčovat (RŮŽIČKA, 1996).

2.4.5 Německý ovčák dnes

Exteriér německého ovčáka doznal za dobu existence plemene velmi výrazných změn. Zatímco původní psi byli spíše lehčího typu, s poměrně strmými končetinami, současný typ vrcholového představitele plemene vypadá zcela jinak. Navíc v rámci plemene dochází k jakémusi neoficiálnímu rozdělení na „exteriérové“ (obr. č. 9) a „pracovní“ (obr. č. 10) německé ovčáky. Jak a proč k takovým exteriérovým změnám vlastně došlo? Podle Trumlera (1974) sáhli šlechtitelé německých ovčáků k takové „úpravě“ pro zlepšení skokových vlastností německého ovčáka. Nejpatrnější šlechtitelským zásahem na současném německém ovčákovi je tedy snížení zadní části těla. Takto položená zad' má výrazný vliv na mechaniku pohybu, posudky u dnešních vítězů většinou hovoří o „vydatném záběru“ (zadní končetiny došlapují v klusu před přední) a „volném překroku“ (šikměji položená lopatka).

Faktem tedy zůstává, že pes s podobnou stavbou těla, jako má pes „pracovní“, nikdy nezíská přední ocenění na výstavě, na druhou stranu velmi málo psů, kteří vypadají jako pes „exteriérový“, se objevuje na vyšších soutěžích ve výkonu psů (SOUKUPOVÁ, 2006).

2.5 Vlivy působící na sportovní výkonnost psů

Výcvik psa je cílevědomé a promyšlené působení cvičitele na psa s cílem naučit ho vykonávat určité cviky na stanovené podněty (NOVÝ, 1995).

Cvik je činnost psa, kterou provádí na povel nebo posunek. Je to vypracovaný podmíněný reflex klasickým způsobem, kdy nejprve dáváme podmíněný podnět a potom nepodmíněný. Soubor cviků stejného charakteru nazýváme disciplíny (disciplíny obrany, poslušnosti, strážní služby, stopování apod.). V průběhu výcviku je cvičitel pro psa hlavním podnětem mezi jinými podněty v okolním prostředí.

Cvičitel působí na psa především svým zevnějškem, formou obleku, charakterem pohybů, hlasem, výrazem obličeje, ale i svým pachem, který pes dobře vnímá. Tedy cvičitel je pro psa komplexním podnětem, protože současně působí na několik analyzátorů psa (čich, zrak, sluch). Největší význam má hlas cvičitele. Každý člověk má charakteristické zvláštnosti; sílu, výšku a zabarvení hlasu pes začíná rychle rozlišovat od hlasu jiných osob. Rovněž velký význam mají pohyby cvičitele. Většina vlivů cvičitele na psa je spojena s jeho pohyby – trhnutí vodítkem, úder, hlazení psa, podání pamlsku, tlak na záď psa apod. Pes si na typické pohyby cvičitele rychle zvyká a přizpůsobuje se jim (NOVÝ, 1995).

Například během cviku chůze u nohy, který není ovlivňován žádnými hlasovými projevy, psovod nezjistil žádný rozdíl při změně jeho chování mezi skupinami psů, kteří byli trénováni různými metodami výcviku, ale jen a pouze jedním psovodem tvrdí DELDALLE, GAUNET (2014).

2.5.1 Motivace

Povahy jednotlivých psů jsou velmi rozdílné, a tak je při všech prvcích výcviku psa vždy možnost zvolit dva různé způsoby, avšak neexistuje žádný recept na volbu určité metody. Přesto existuje základní věc, bez níž se výchova psa nemůže obejít, a to je motivace (DEL AMO, 2002).

Všechna zvířata se učí rychleji a zapamatují si více toho, co se naučila, nejsou-li ve stresu. Proto je učení, při kterém se používají pouze odměny, daleko efektivnější a umožňuje štěněti vložit do naučení určitého úkolu veškerou svou energii (BAILEY, 1998).

MACH, (2014) tvrdí, že motivace je jedním z nosných pilířů výcviku. K výcviku psa se musí přistupovat individuálně. Individuální přístup platí samozřejmě i při volbě motivace. To, co může znamenat pro jednoho psa úžasnou motivaci, pro niž je schopen „se přetřhnout“, tak u jiného psa stejná motivace nemusí být dostatečným „hnacím motorem“ pro ochotné a radostné cvičení.

Rozdíl mezi motivací a odměnou je ten, že zatímco motivace je očekávaná (lákadlo), odměna není (FISHER, 2004).

Motivace musí být vysvětlována pouze na základě zákona kauzality: Každý výsledek má svou příčinu. Ale jaká je příčina? Nejprve se na tuto otázku může odpovědět prohlášením, že zvíře motivují pudy: pud sebezáchovy motivuje lov, pohlavní pud motivuje páření a agresivita motivuje likvidaci konkurence. Nicméně

problém je komplikovanější. Pudy pracují prostřednictvím komplikovanějšího systému, který se skládá z mnoha vzorců chování, z nichž některé jsou vrozené a některé se vyvíjejí ve styku s prostředím (ABRANTES, 1997).

Existuje několik věcí, které jsou pro psy silně motivační. Především je to potrava, protože bez ní pes nemůže přežít, takže krmení je nezbytnost. Vedle potravy jsou to hračky, zejména takové, které je možno honit nebo vydávají nějaký zvuk. Síla motivace závisí přirozeně hlavně na okamžitém stavu zvířete. Na sytého psa motivace potravou zvláště nepůsobí. Stejně tak jakákoliv potrava sama o sobě. Suché granule z normální dávky krmení nejsou tak motivující jako kus uzeniny. Protože psi jsou vysloveně společenská zvířata, potřebují také společenské kontakty a osobní vztahy, které mohou být silným podnětem, případně motivací (DEL AMO, 2006).

2.5.2 Rušivé vlivy

Prostředí, ve kterém se pes cvičí, se neustále mění. Působí na psa různými vedlejšími podněty. Rovněž fyziologické procesy, které probíhají uvnitř organismu psa, neustále ovlivňují jeho chování. Všechny změny v prostředí a v organismu jsou složitými činiteli záporné povahy a ztěžují výcvik. Jsou ovšem i jevy, které výcvik ulehčují. Všeobecný stav organismu psa má v období výcviku neobyčejný význam. Každá odchylka od normálního stavu a chování je signálem ke zvýšení pozornosti psovoda. Odchytky se mohou projevit buď jako rychlý pokles dráždivosti, nebo naopak zvýšenou dráždivostí. Organismus psa se musí přizpůsobovat vlastnostem prostředí, které jej ovlivňuje. Z vlivu prostředí má největší podíl: vzduch a atmosféra, zemské pásmo a podnebí, půda, péče o psa a jeho ošetřování. Podstatně ovlivňuje výcvik psa teplota vzduchu. Vysoká teplota a v důsledku toho přehřátí organismu působí brzké vyčerpání psů, protože psi nemají potní žlázy v pokožce a tělesnou teplotu regulují zvýšeným dýcháním. Proto se za horkých dnů pes rychleji unaví a je malátný. Za nízkých teplot, zvláště u psů nepřizpůsobivých, mohou omrznout tlapy a konec čenichu. Zvláště špatně snášejí zimu psi krátkosrstí bez podsady. Teploty mezi + 25 °C a - 20 °C nejsou pro výcvik psů překážkou. Pes se snadno přizpůsobuje, takže trénování psi mohou bez únavy cvičit jak při vyšších, tak i při nižších teplotách. Správná péče o psa má rozhodující vliv na jeho praktickou upotřebitelnost. Hrubé závady v krmení, napájení, ustájení, hygieně a pracovním vytížení vyvolávají vážné poruchy zdravotního stavu, snižující výkon a mohou vést až k uhynutí zvířete. Pes se musí přizpůsobovat jednat typickému podnebí určitého

území, jednak ročním obdobím. Při převozu zvířete do jiných podmínek je aklimatizace pozvolná a dlouhá (HRUŠOVSKÝ, 1984).

Obecně se soudí, že výcvik a následné provádění pachových prací patří mezi nejobtížnější. Je to dáno především tím, že psí čich je mnohem dokonalejší než čich člověka. Z toho pramení řada těžkostí ve výcviku (MACH, 2014).

Schopnost jít po různě staré stopě závisí nejen na citlivosti čichu psa, ale i na trvanlivosti pachu na stopě. Při stopování se psem má velký význam i stáří stopy a vlivy prostředí. Z vnějších podmínek prostředí vlastnosti pachové stopy ovlivňují zejména teplota, vlhkost vzduchu, tlak a pohyb vzduchu, struktura a pokrývnost půdy (HARTL, 1979).

Vítr je vážným činitelem, který ovlivňuje práci psů svou silou a směrem. Podle směru charakterizujeme vítr jako příznivý, protivítr nebo postranní vítr pod různými úhly. Síla větru a jeho směr mají značný vliv na stopování, revírování a hlídkovou službu. Protivítr zvyšuje slyšitelnost a možnost navětrání. Podněty, které odvádějí pozornost psa, negativně ovlivňují jeho reakci na dané povely. Např. pes jde po stopě a vyplaší zajíce. Živě na něj reaguje a místo stopování běží za ním. V tomto případě je zajíc podnětem odvracejícím pozornost psa. Protože je tento podnět silnější než pachový podnět, popř. povel psovoda, tlumí reflexní činnost psa na stopě. Podněty odvracející pozornost psa mohou být jak vnějšího, tak vnitřního původu. Všechny podněty vycházející z okolního prostředí jsou nazývány vnějšími. Jsou to například různá zvířata, člověk, automobil, vlak i různé zvuky. Mnohé podněty, které vznikají bezprostředně v samotném organismu, také mohou odvracet pozornost psa. Jsou nazývány podněty vnitřními. Jsou to různé bolestivé pocity, které vznikají v organismu psa přeplněním močového měchýře, střev apod. Síla podnětu odvracejícího pozornost závisí na biologickém významu, který má tento podnět pro psa. Čím větší je biologický význam takového podnětu, tím silnější je jeho vliv (HRUŠOVSKÝ, 1984).

2.6 Metody plemenitby a šlechtění psů

V průběhu domestikace psa došlo k obrovským změnám v exteriéru, ve fyziologických vlastnostech psů a ke vzniku nejrůznějších, specializovaných plemen. Dnes máme více než 400 plemen psů, která se více či méně liší od sebe. Každé plemeno je charakteristické určitými exteriérovými znaky a fyziologickými vlastnostmi. Exteriérové znaky a fyziologické vlastnosti jsou zahrnovány pod

souhrnný název „znaky a vlastnosti plemenné“. Ty jsou samozřejmě dědičné, jinak by plemeno nemohlo být uznáno jako takové (DOSTÁL, 2007).

V chovatelské praxi se při posuzování potomstva psů řídíme hodnocením jejich plemenných znaků, což je soubor morfologických a fyziologických znaků. Základem chovatelské činnosti je výběr chovného páru, při kterém vybíráme především podle plemenných znaků obou jedinců. Je starou chovatelskou zásadou spojovat podobné s podobným, což dává opět podobné. Tento způsob spojování rodičovského páru se nazývá volba stejnorodá. Používá se k upevňování požadovaných znaků a s výhodou se využívá při vysoce vyrovnaném a kvalitním chovu psů (PROCHÁZKA, 2005).

2.6.1 Metody plemenitby

Obecně rozeznáváme dvě základní metody plemenitby: 1. čistokrevnou plemenitbu, 2. křížení.

Čistokrevnou plemenitbou rozumíme vzájemné páření jedinců, kteří patří do stejného plemene, mezi sebou. V chovu psů se používá většinou jen čistokrevná plemenitba.

Křížením rozumíme vzájemné páření dvou jedinců mezi sebou, kteří nepatří do stejného plemene. Tato metoda plemenitby se u psů používá jen v některých případech jako regenerace původních plemen, přilítí krve, převodné křížení, užitkové křížení a tvorba nových plemen (DOSTÁL, 2007).

Metody čistokrevné plemenitby rozdělujeme takto:

1. náhodné připařování, 2. příbuzenská plemenitba, 3. cizorodá plemenitba.

Náhodné připařování je primitivním způsobem plemenitby, který se vyskytuje u všech divoce žijících zvířat. Každé zvíře má při něm stejnou šanci se reprodukovat. V takové populaci existuje jen přírodní výběr a nazýváme ji populace panmiktická (DOSTÁL, 1995).

Příbuzenská plemenitba se dělí na: a) tvorbu inbredních linií, b) liniovou plemenitbu. Jedná se o metodu chovu, kterou jsou upevňovány v populaci znaky a vlastnosti jedince, na kterého je příbuzenská plemenitba vedena. Je třeba zdůraznit, že se jedná o geny, které kontrolují znaky a vlastnosti, bez ohledu na to, zda jsou to znaky a vlastnosti žádoucí či nežádoucí (DOSTÁL, 2007).

Tento způsob plemenitby je připařování jedinců, kteří jsou více příbuzní, než průměr populace, mezi sebou. Aby však skupina zvířat mohla být označena jako

inbrední linie, musí být její příslušníci výsledkem připařování úzkou příbuzenskou plemenitbou nejméně po dvě generace za sebou.

Liniová plemenitba je nejvhodnější metodou čistokrevné plemenitby pro šlechtění většiny zvířat. V liniové plemenitbě se využívá příbuzenské plemenitby mezi jedinci, kteří se vyznačují dědičnou ustáleností v požadovaných znacích a vlastnostech (DOSTÁL, 1995).

Liniová plemenitba je vzdálenou příbuzenskou plemenitbou, která nenese velká rizika neúspěchu, ale zajišťuje určitý chovatelský pokrok, pokud je odborně a správně použita. Při této plemenitbě se vychází z jednoho nebo více společných předků, kteří jsou většinou již výsledkem určité příbuzenské plemenitby a mají ustálené některé žádané znaky a vlastnosti (DOSTÁL, 2007).

Při liniové plemenitbě se vychází z několika vynikajících předků, kteří jsou výsledkem úzké příbuzenské plemenitby nebo se úzkou příbuzenskou plemenitbou ustálí jejich charakteristické znaky a vlastnosti. Pokud bude mít potomstvo těchto jedinců charakteristické znaky a vlastnosti jejich předka, pak můžeme o této skupině zvířat hovořit jako o základu chovné linie (DOSTÁL, 1995).

Cizorodá „nepříbuzenská“ plemenitba se rozděluje na: a) páření podobných jedinců mezi sebou, b) páření odlišných jedinců mezi sebou, c) dvojí páření (DOSTÁL, 2007).

Cizorodá plemenitba je takovou metodou plemenitby, kdy má chovatel úkol vhodně kombinovat žádané znaky a vlastnosti jedné inbrední linie se znaky a vlastnostmi jiné inbrední linie, aby bylo dosaženo vysokého výsledného efektu a současně obě inbrední linie také dále udržovat. To samozřejmě dělá mnohdy značné problémy. Proto se většinou taková metoda plemenářské práce nemůže dlouho používat (DOSTÁL, 2005).

Páření podobných jedinců mezi sebou je páření vzájemně podobných jedinců, které chceme navzájem reprodukovat. Jedná se o metodu, kdy jsou si dva jedinci stejného plemene podobní, ale navzájem nejsou příbuzní.

Páření odlišných jedinců mezi sebou je v chovu psů velmi rozšířen. Nedostatky jednoho z rodičů jsou kompenzovány přednostmi druhého.

O dvojím páření se hovoří v těch případech, kdy je fena krytá v průběhu jednoho páření dvěma psy. Často je to v případech, kdy je pokrytí zvoleným psem ještě nakrytá psem nežádoucím, ať již z jakýchkoliv důvodů. (DOSTÁL, 2007).

2.6.2 Šlechtění psů

V chovu všech druhů domestikovaných zvířat, a tedy i u psů, je populace stále narušována různými vlivy, které rovnovážný stav populací narušují a mění tak její genové složení. Mění se tím, logicky, i frekvence alel. Jde o procesy systematické, které vedou k předvídatelným změnám v genovém složení, změnám žádaným jak v jejich rozsahu, tak také v jejich směru, jako jsou: 1. migrace, 2. mutace, 3. selekce.

Migrace. V chovatelské praxi je možno se setkat s formou imigrace genů, například při použití metody osvěžení krve, při novotvorném křížení, kdy jsou tvořena nová plemena psů, převodném křížení, kdy je jedno plemeno překříženo po několik generací jiným plemenem, a při užitkovém křížení.

Mutace je strukturální, kvalitativní změna genu. Mutací původního genu dojde ke vzniku kvalitativně odlišné části DNA, která je vlastně jinou alelou, mutací vzniklou alelou z původního genu. Dojde-li například k mutaci genu kontrolujícího syntézu enzymu, důležitého k zajištění energie v buňkách sítnice oka a tedy normálního vidění, vytvoří se strukturálně, kvalitativně odlišná alela tohoto genu, která může kontrolovat syntézu nefunkčního enzymu a tedy ke vzniku dědičné slepoty psa. Taková mutace je nazývána příčinnou mutací, protože je příčinou slepoty psa. Některé mutace jsou však velmi vážné. Ty způsobují změny životních funkcí jedince a jsou příčinou jeho smrti. Takové mutace nazýváme mutace letální, případně semiletální. Všechny mutace jsou samozřejmě dědičné.

Selekce je jeden z nejdůležitějších faktorů či úkolů chovatele a chovatelských klubů, který podstatně ovlivňuje výsledky chovu. Selekcí chovatel a chovatelský klub ovlivňuje genetickou kvalitu budoucí generace a tím i kvalitu a úroveň celé populace plemene. Selekcí efekt je závislý na selekčním tlaku a dědičnosti selekčních znaků a vlastností plemene. Selekce je výběr vhodných psů a fen do další reprodukce a vyřazení z reprodukce všech jedinců, kteří mají znaky a vlastnosti pro plemeno nežádoucí. Selekcí efekt je výsledkem selekce v další generaci. Byla-li selekce úspěšná, je generace potomstva lepší, kvalitnější než generace rodičů a naopak. Úspěch selekce se v tomto případě měří podle kritérií, která byla předem stanovena (DOSTÁL, 2007).

2.7 Vliv plemeníka na výkonost potomstva

Rodokmen psa obsahuje údaje, které vyjadřují kvalitu předků uvedených v průkaze původu určitého jedince. Rodokmenová hodnota je jeden z mála ukazatelů, který lze zjistit při odběru štěněte. Rodokmen psa má podle předpisů FCI obsahovat minimálně tři generace předků. U nás bývají uvedeny generace čtyři (TICHÁ, 2010).

Při analýze rodokmenů jsou užitečné dvě základní metody. První metoda se nazývá „hloubka rodokmenu“, která se zaměřuje na předky v každé generaci. Druhou metodou je tzv. „šířka rodokmenu“, což znamená, že důraz se nyní přesouvá k sourozenci každého předka, protože slouží jako dobrý ukazatel nedostatků nebo nemocí nalezené v jejich rodokmenu (BATTAGLIA, 2008).

Hodnocení psů podle kvality potomstva je první a základní metodou odhadu plemenné hodnoty, odhadem genotypu psa. To, co se ukazuje jako vady a nedostatky rodičů, se může projevit u potomstva námi hodnoceného jedince, a to je potom i důkazem, že náš hodnocený jedinec je nositelem vlohy pro tyto vady a nedostatky. Je-li pes zhoršovatelem populace plemene, to znamená, je-li jeho potomstvo výrazně a prokazatelně horší, než je průměr populace, je třeba uvážit jeho další využití v chovu. Je to důležité proto, že genotyp takového jedince je podprůměrný, nekvalitní, i když on sám je třeba i šampion. A takové genotypy nechceme reprodukovat a přenechávat do dalších generací.

Genotypová hodnota psa je odhadována podle plemenné hodnoty předků, vlastní užitkovou a chovnou hodnotou jedince, užitkovou a plemennou hodnotou jeho vlastních sourozenců a užitkovou, popř. plemennou hodnotou jeho vlastních potomků.

Vlastní užitkovou a chovnou hodnotu jedince udávají jeho vlastní výsledky na výstavách, na zkouškách, případně výsledky veterinárních vyšetření na sledované dědičné choroby a defekty. Je to tedy jednoduché, poměrně přesné, je to fenotypová hodnota jedince (DOSTÁL, 2007).

U potomků se velmi zřídka dědí znaky psa a feny stejnou měrou. Zpravidla se projeví větší vliv jednoho z nich. Proto při volbě nevyrovnaných jedinců obvykle dojde k úchylce jedné nebo druhé vady. Je třeba dodržovat pravidla, že každou odchylku od standardu je třeba vyrovnat pouze normální standardní vlastností. Má-li fena široký nebo úzký postoj končetin, je k ní vybrán pes s normálním postojem. Při

volbě párů je rovněž důležité uvážit stáří zvířat a výsledky dřívějšího připouštění. Rovněž je nutné vzít v úvahu fakt, že genetického výsledku se nedosahuje ihned.

V chovu je známo mnoho případů, kdy spojení výtečných psů s méně výtečnými fenami dalo v některých případech výtečné potomstvo, v jiných bylo potomstvo nevhodné. Zde hraje, vedle genetických zákonitostí, značnou roli otázka vlivu prostředí. Jde především o péči ošetřování štěňat a vytváření podmínek pro správný vývin jejich povahových vlastností. Například velký vzrůst vyžaduje od malička dostatek krmiva. Zdraví a přizpůsobivost vyžadují odpovídající otužování (HARTL, 1979).

V Německu byl v roce 2003 zahájen šlechtitelský program Landespolizeischule für Diensthundführer. V tomto programu jsou špičkoví pracovní psi chováni v psím centru společně s narozenými štěňaty, které jsou od věku 4 týdnů vystaveny různým situacím a cvičení každý den. Jedná se nejen o chůzi na kluzké podlaze, zvýšených i vodních plochách, lávkách a procházení tunelů doprovázející zvuky. Kromě vynikajícího genotypu psa se zde projevuje i skvělá péče o štěňata a proto se zde rodí mnoho vynikajících potomků (DEVANEY, SYVERSON, 2008).

(WAAIJ, WILSSON, STRANDBERG, 2008) tvrdí, že výsledky testů chování na labradorských retrievrech a německých ovčácích byly analyzovány na systematické vlivy a odhadnutí genetických parametrů. Ve zkoušce chování byly zahrnuty pozorování odvahy, části obran („drive“), kořistnického pudu, stability nervů, temperamentu, spolupráce se psovodem a klidu při výstřelu. Pohlaví a věk ovlivnil mnoho znaků a vlastností. Většina jich byla dědičná. Některé znaky a vlastnosti byly vysoce korelované např. odvaha a houževnatost, a některé nesouvztažné např. klid při výstřelu a obranářský „drive“).

Ve Švédsku proběhla studie, kde bylo testováno 5959 německých ovčáků a to od roku 1989 do roku 2001. Testovala se mimo jiné 1) hravost, 2) dispozice pronásledování, 3) zvědavost 4) nebojácnost a 5) agresivita. Byla zjištěna existence významné aditivní genetické variability a také, že matka má poměrně malý vliv na potomstvo. Genetické zlepšení těchto znaků a vlastností je tedy možné (STRANDBERG, JACOBSSON, SAETRE, 2005).

2.8 Chov německého ovčáka

Chov německých ovčáků má v České republice dlouhou tradici. Výcvik služebních psů byl postaven na tomto plemeni a dosud je na vysoké úrovni.

Profesionální i amatérští psodoví se s ním výborně uplatňují i na mezinárodních soutěžích všech typů (FALAPPI, 2001).

Chovné cíle německého ovčáka od roku 1899, počátku čistokrevného plemenného chovu, zůstaly v podstatě stejné. Rytmistr Max von Stephanitz razil zásadu, která platí dodnes: „Chov německého ovčáka je chovem pracovního psa a musí vždy chovem pracovního psa zůstat, jinak není chovem ovčáka.“ 22. dubna 1899 položil Max von Stephanitz základy chovu nového, německého pracovního psího plemene – německého ovčáka (ALTESBERGER, 1999).

Než se ze štěněte stane pes, kterého lze použít v dalším chovu tak, aby jeho potomci získali průkaz původu, čeká majitele poměrně dlouhá cesta, která má celou řadu různých úskalí. Klub chovatelů německého ovčáka (KCHNO) stanovil tyto podmínky pro zařazení jedince do chovu: 1. výstava, 2. zkouška z výkonu, 3. RTG DKK, 4. bonitace – pro získání tzv. výběrové třídy. Všechny tyto podmínky musí splňovat oba budoucí rodiče (SOUKUPOVÁ, 2006).

Od 1. ledna 2009 musí mít jedinec pro chovnost odebrán vzorek pro určení identity (DNA) a záznam v průkazu původu. DNA je možno splnit v České republice nebo v Německu (www, 1).

Chovný pes. Z fyziologického hlediska lze říci, že do chovu by se pes mohl použít již v době plného rozvinutí hormonálních funkcí, které podmiňují schopnost samce kopulovat se samicí. K této způsobilosti reprodukce dochází podle velikosti plemene mezi 6 – 8 měsícem věku. Člověk však při výběru psů vytváří podmínky a provádí výběr podle svých měřítek. Dodnes se v chovu psů uplatňuje stará zootechnická zásada, že bez cíleného výběru není ani cílený chov.

Chovná fena vytváří polovinu chovného páru a z genetického hlediska rovněž z poloviny ovlivňuje potomstvo svými pozitivními i negativními vlastnostmi. V praxi se však ukazuje, že vajíčko a tělo matky prostřednictvím dělohy ovlivňují potomstvo z větší míry než jen z poloviny. Požadavky na fenu by proto měly být při nejmenším stejně vysoké jako na psa. V kynologické praxi k tomu tak bohužel nebývá. Pes musí pro uplatnění v chovu prokazovat ve tvrdé konkurenci své exteriérové i povahové přednosti, protože do seznamu krycích psů se ze všech chovných psů vybírají jen ti nejlepší. Majitelé fen se převážně spokojují se splněním minima požadavků na chovnost feny (PROCHÁZKA, 1994).

2.8.1 Nejčastější zdravotní problémy v chovu německého ovčáka

Německý ovčák má po celém světě přednostní zastoupení v různých státních složkách či agenturách. Je to nejrozšířenější plemeno světa. Bohužel toto plemeno je postiženo přibližně 50 dědičnými chorobami. Mezi nejčastější genetické onemocnění patří dysplazie kyčelního kloubu a hemofilie A (WAHL, 2008).

Dysplazie kyčlí je jedním z nejčastějších ortopedických onemocnění psů. Všechna plemena mohou být ovlivněna tímto vývojovým onemocněním, avšak nejvíce se toto onemocnění týká středních a velkých plemen psů, jako například německého ovčáka. V dnešní době je možná chirurgická léčba v podobě totální náhrady kyčelního kloubu (VINCE, 2009).

Na chybný vývoj jednoho nebo obou kyčelních kloubů během růstu štěněte se nemusí přijít až do rané dospělosti ani později. Obvyklými příznaky jsou strnulost při vstávání, charakteristická je hopsavá chůze nebo kulhání na jednu či obě zadní nohy. Před zakoupením štěněte je nutno prověřit stav kyčlí rodičů a omezit fyzickou zátěž minimálně do 6 - ti měsíců věku (BOWER, 2001).

Nemoc má několik stupňů, v lehčích případech je špatně srostlý kloub nahrazován svalstvem a nemoc lze zaléčit antibiotiky. Rozvinutá dysplazie omezuje pohyb zvířete a může vést až ke zchromnutí. Nemoc je dědičná ve 40 % případů (WILLIS, 2008).

Hemofilie A je selhání krevní srážlivosti, jež vede k téměř nekontrolovatelnému krvácení. I když se toto onemocnění nevyskytuje často, u německých ovčáků je častější než u většiny ostatních plemen (BOWER, 2001).

Srážlivost krve ovlivňuje několik geneticky daných faktorů, přičemž hemofilie A souvisí s faktorem VIII. Jde o vlastnost související s pohlavím, přenášenou chromozomem X (WILLIS, 2008).

Volný processus anconeus v lokti je další běžný vývojový problém. Malý kousek kosti nezapadá správně do loketního kloubu a pes má bolesti a chromne. Obvykle je nutná operace (BOWER, 2001).

Nesprávné utváření loketního kloubu vede k vyvíjení nepřiměřeně velkého tlaku na korunní výběžek, což může mít za následek jeho odlomení. Léčba spočívá v odstranění odlomeného korunního výběžku (SOUKUPOVÁ, 2006).

Chronická degenerativní radiculomyelopatie (CDRM) značí postupné ochrnutí zadních nohou, již začíná na konci středního věku. Příčina není známa. U

většiny psů se toto onemocnění objeví až dlouho po připuštění, proto si lze jen těžko vybrat štěně nepostižených rodičů.

Exokrinní pankreatická nedostatečnost se u německých ovčáků vyskytuje poměrně často. Pes s touto diagnózou je hubený, stále hladový a nápadně moc žere. Nedochází však k řádnému trávení potravy a exkrementy jsou objemné, často na pohled tučné a mimořádně zapáchající.

Množení bakterií v tenkém střevě jde často ruku v ruce s nestatečností slinivky. Příznaky jsou průjem a neschopnost přibrat na váze.

Epilepsie se u německých ovčáků objevuje častěji než u jiných plemen. Pes trpí náhlými záchvaty. Obvykle se po nich rychle zotaví, i když po několik následujících hodin může působit nápadně klidným a zmateným dojmem. Stav lze většinou udržovat pomocí speciálních léků (BOWER, 2001).

Dnes se daří různými prášky odstranit záchvaty, ale tyto prášky musí být v přiměřené dávce podávány stále po celý život. Stačí zapomenout a záchvat se opět dostaví. Při záchvatu se musíme postarat o to, aby se pes nezranil, jiné léčení neexistuje (KVÍZ, 1981).

Anální furunkulóza je infekce, jež proniká hluboko do okolí řitního otvoru a pachových žláz (análních váčků). Zdá se, že němečtí ovčáci jsou k této infekci náchylní kvůli svému hustému ocasu, který nosí hodně nízko, a do okolí řitního otvoru se tak nedostane potřebné množství vzduchu (BOWER, 2001).

3. Cíl práce

Hlavním cílem této diplomové práce bylo zpracování přehledu o metodách plemenitby, šlechtění psů, a o vlivech na sportovní výkonnost psů. Další částí bylo zpracování informací o plemeni německý ovčák, o jeho chovu ve světě a České republice, o nejvýznamnějších plemenících působících v chovu v České republice.

Další důležitou částí této diplomové práce bylo popsání Zkušebního řádu pro mezinárodní zkoušky pracovních psů IPO a analýza výsledků výběrových soutěží na mistrovství České republiky IPO, včetně MČR IPO a mistrovství Českého klubu německého ovčáka, a dále pak zpracování a vyhodnocení přehledů o výkonnosti psů plemene německý ovčák a analýza jejich původu ze strany otců.

Vliv otce a děda na umístění potomstva v soutěžích byl posuzován podle úspěšnosti psů soutěžících na vrcholových kynologických akcích.

4. Materiál a metodika

Podkladovým materiálem v této diplomové práci byly výsledkové listiny výběrových závodů na mistrovství České republiky IPO, mistrovství České republiky IPO a mistrovství České republiky Českého klubu německého ovčáka jednotlivých let, a to od roku 2009 do roku 2016. Pro zpracování byli psi rozděleni do skupin podle otce a otce otce (děda), s ohledem na to, zda se jednalo o pleménky českého nebo zahraničního chovu.

Do sledování byli zahrnuti všichni psi zúčastňující se těchto akcí ve sledovaných letech.

Sledování bylo započato v roce 2009 a ukončeno v roce 2016, tzn. v rozsahu sedmi let. Celkově byli vyhodnoceni nejvýkonnější jedinci v každé soutěži zvlášť, ale i celkově nejvýkonnější jedinci všech sledovaných let a jejich původ ze strany otců a otců otců.

Data byla po dohodě získána z Českého kynologického svazu (www.kynologie.cz), který schválil opis výsledkových listin konkrétních let.

Data byla zpracována programem Microsoft Office Excel 2007.

5. Výsledky a diskuze

5.1 Základní analýza sledovaných soutěžících psů

Pro zjištění základních charakteristik sledovaného souboru byli sledovaní psi rozděleni do tří skupin. První skupinu tvořili psi účastníci se výběrových soutěží, druhou skupinu psi, kteří se přes výběrové soutěže IPO kvalifikovali na mistrovství ČR IPO a třetí skupinu tvořili psi účastníci se mistrovství ČKNO.

U všech soutěžících psů byl zjištěn jejich původ ze strany otce, matky a otce otce z hlediska zahraničního nebo domácího původu rodičů.

Pro co nejpřesnější výsledky všech kategorií byli posuzováni pouze psi, kteří úspěšně dokončili soutěž. Do těchto dat nebyli zahrnuti jedinci, kteří nesplnili dostatečný počet bodů, dále psi, kteří odstoupili ze soutěže, ať už ze zdravotních důvodů či diskvalifikace nebo psi, kteří vůbec nenastoupili.

Z tabulky č. 4 je patrné kolik psů se účastnilo soutěží ve sledovaných letech 2009 – 2016.

Tabulka 4 - Počty psů účastnících se vrcholových soutěží v roce 2009-2016

	absolutní hodnota v ks	relativní hodnota v %
psů celkem	962	100
- na VS	513	53,33
- na MČR IPO	128	13,31
- na M ČKNO	321	33,36

5.1.1 Počet a základní charakteristika psů soutěžících na výběrových soutěžích

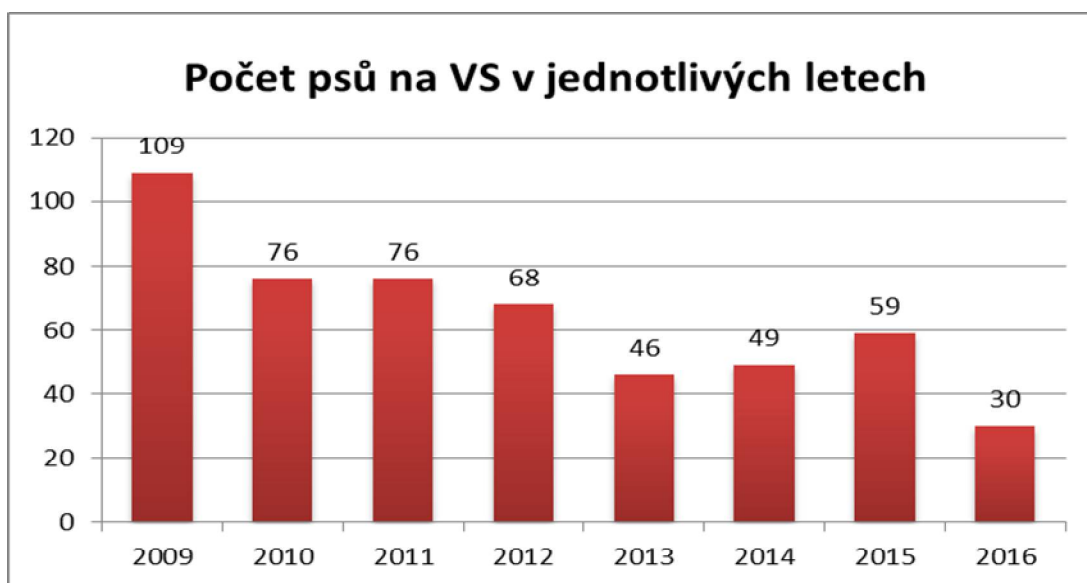
V kategorii výběrových soutěží byli pozorováni všichni jedinci účastníci se výběrových soutěží od roku 2009 do roku 2016. Bylo mnohokrát zaznamenáno, že se psovod se svým psem v určený rok nezúčastnil jen jednou, nebyly výjimkou dva i tři starty z důvodu horšího umístění v předchozí soutěži.

Podmínkou pro účast na výběrových soutěžích bylo složení zkoušky z výkonu IPO 3. Tato zkouška musí být uznána a splněna na minimální počet bodů, a to 250 z předchozího roku (platnost od 1.1.2016, do té doby 270 bodů). IPO 3 musí být posouzena pouze rozhodčími delegovanými Českým kynologickým svazem (ČKS). Možnost výběru startu na VS IPO je umožněna také těm soutěžícím, kteří minimální bodový limit 250 bodů získali na klubových mistrovstvích plemen

a soutěžích CACIT konaných pod záštitou ČKS, anebo na krajských soutěžích CACT. U ostatních soutěží bude pokračováno podle výše bodů splněného limitu na zkouškách, ale také s ohledem na požadavek psovoda i vzdálenost bydliště. Pokud je více zájemců o účast a pořadatelů málo, je přednost dána soutěžícím s vyšším bodovým limitem (ČKS, 2016).

Z grafu č. 1 vyplývá, že počet psů účastnících se výběrových soutěží celkově klesl, pouze v roce 2015 tomu bylo naopak. Stejně tak klesá počet termínů výběrových soutěží. V roce 2009 a 2010 bylo vypsané pět termínů výběrových soutěží, ovšem v roce 2013 a 2016 byly tyto akce uskutečněny pouze tři.

Graf 1

Pokles v počtu soutěžících psů není způsoben nezájmem lidí o sportovní kynologii, nýbrž tím, že němečtí ovčáci už nejsou jedinými všestrannými psy u nás. Těmto psům začali konkurovat psi plemene belgický ovčák malinois. Bylo vyšlechtěno plemeno, které je velmi všestranné a dokáže se s německým ovčákem měřit v tomto kynologickém odvětví.

Rok 2013 byl přelomovým rokem v zastoupení počtu německého ovčáka na VS i MČR IPO nad belgickým ovčákem malinois. Od té doby byli vždy ve větším počtu zastoupení belgičtí ovčáci malinois.

Tento plynulý nárůst je přisuzován tzv. trendu cvičit s belgickým ovčákem malinois (MACH, 2014).

Maximální počet startujících na dvoudenní akci (VS) je 54, v odůvodněných případech velkého převisu přihlášených až 60. V případě nižšího počtu přihlášených než 27 závodníků, akce probíhá jako jednodenní (ČKS, 2016).

V tabulce č. 5 jsou uvedeny počty otců a dědů (otců otců) psů účastníků se výběrových soutěží. Je zde uveden počet domácích i zahraničních plemenů těchto psů v každém sledovaném roce s rozdělením do dvou kategorií, a to do kategorií otců a dědů.

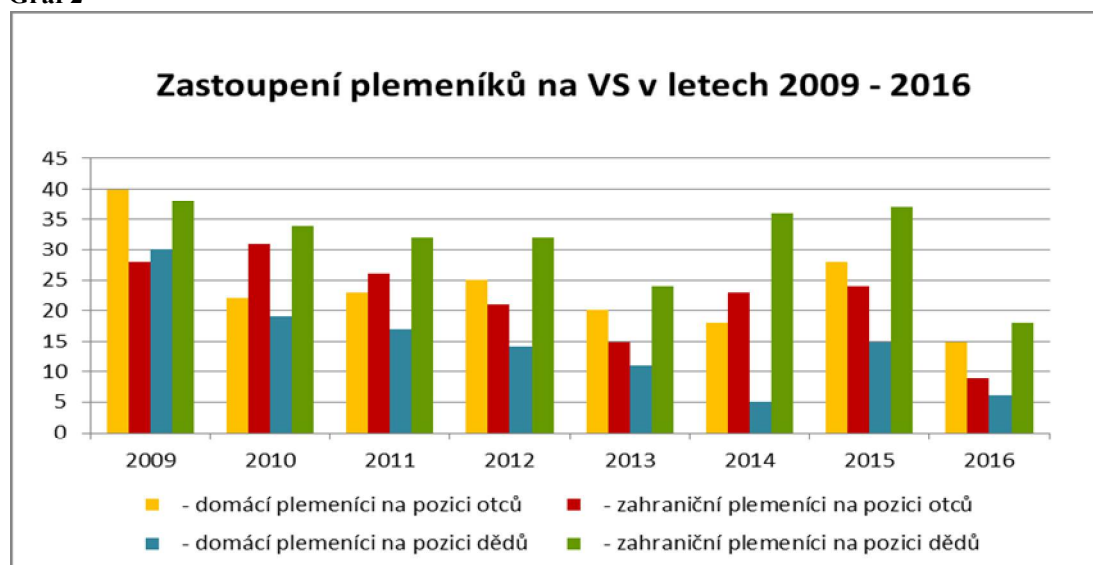
Tabulka 5 - Počet domácích a zahraničních plemenů v původu psů startujících na VS v letech 2009 - 2016

rok	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
<u>plemení na pozici otců</u>								
- domácí plemeni	40	22	23	25	20	18	28	15
- zahraniční plemeni	28	31	26	21	15	23	24	9
<u>plemení na pozici dědů</u>								
- domácí plemeni	30	19	17	14	11	5	15	6
- zahraniční plemeni	38	34	32	32	24	36	37	18

Součty plemenů na pozici otců i na pozici dědů se liší od počtu psů uvedených v grafu č. 1, protože jak již bylo popsáno, někteří psi soutěžící na výběrových soutěžích se zúčastnili těchto závodů více než jedenkrát. Aby byla analýza jejich předků co nejkvalitnější, započítávali se zde tito psi pouze jako účastníci jednoho závodů v jednom roce.

Z grafu č. 2 vyplývá, že ve většině případů mají psi, kteří se účastní výběrových soutěží za předky zahraniční plemeny. Ani v jednom sledovaném roce neměli domácí plemeni větší zastoupení v kategorii dědů, ale u otců jsme se s domácími plemeny převyšující zahraniční setkali v letech 2009, 2012, 2013, 2015 a 2016. Z toho vyplývá, že psi účastníci se výběrových soutěží měli domácí plemeny na pozici otců, ale ti měli ve většině případů zahraniční plemeny na pozici otce otců.

Graf 2

V tabulkách č. 6 – 9 jsou zaznamenány údaje o četnosti zastoupení konkrétních otců a dědů psů startujících na výběrových soutěžích. Je potřebné vyzdvihnout alespoň ty nejpočetněji zastoupené domácí a zahraniční plemeníky každého roku z kategorie otců i otce otců.

Tabulka 6 – Nejčastěji využívaní plemeníci českého chovu na pozici otce v původu psů absolvujících VS v letech 2009 - 2016

jméno plemeníka	plemeníci českého chovu na pozici otce								
	počet psů v jednotlivých letech								
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	celkem
Quint z Daskonu	5	4	2	2	1	0	0	0	14
Charik Galán Nalag	0	0	1	4	1	3	0	0	9
Jaguar Aritar Bastet	3	3	2	0	0	0	0	0	8
Jaro Ja-He	0	0	0	0	2	2	2	2	8
Greg Bílý Trpaslík	3	2	1	0	0	0	0	0	6
Hoky Va-Pe	0	1	1	1	1	1	1	0	6
Charli Niox	1	1	1	0	2	1	0	0	6
Reno Jipo-Me	0	0	2	2	2	0	0	0	6
Vasco Vikar	0	1	1	2	0	2	0	0	6
Arno z Holýkova	1	1	1	1	0	0	0	0	4
Brus Balgaro	3	1	0	0	0	0	0	0	4
Gerro Leryka	0	1	0	2	1	0	0	0	4
Quel od Policie	0	0	0	0	0	0	2	2	4
Quintus Eqidius	0	0	0	0	0	1	1	2	4
Tom z Pohraniční stráže	2	1	1	0	0	0	0	0	4
York Venušina sopka	2	0	2	0	0	0	0	0	4

Ve sledovaných letech byly nejčastějšími otci startujících psů z domácího prostředí Quint z Daskonu, Charik Galán Nalag, Jaguar Aritar Bastet a Jaro Ja - He.

Tabulka 7 - Nejčastěji využívaní plemeničí českého chovu na pozici otce otce v původu psů absolvujících VS v letech 2009 - 2016

plemeničí českého chovu na pozici otce otce									
jméno plemeníka	počet psů v jednotlivých letech								celkem
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
Adir z Pohraniční stráže	5	4	2	2	1	0	0	0	14
Jaguar Aritar Bastet	0	0	0	1	1	1	4	2	9
Quint z Daskonu	1	1	2	1	2	2	0	0	9
Grim z Pohraniční stráže	4	3	1	0	0	0	0	0	8
Xac z Pohraniční stráže	0	0	2	2	2	0	0	0	6
Gero Chmelový Kvítek	4	1	0	0	0	0	0	0	5
Arno z Vlašimské brány	1	1	1	1	0	0	0	0	4
Cordon An-Sat	2	1	1	0	0	0	0	0	4
Ero z Osobovské skály	0	1	0	2	1	0	0	0	4
Klen SNB	2	1	1	0	0	0	0	0	4

Mezi nejúspěšnější domácí otce otců v počtu opakování patřili Adir z Pohraniční stráže, Jaguar Aritar Bastet a Quint z Daskonu.

Tabulka 8 - Nejčastěji využívaní zahraniční plemeničí na pozici otce v původu psů absolvujících VS v letech 2009 - 2016

zahraniční plemeničí na pozici otce									
jméno plemeníka	počet psů v jednotlivých letech								celk.
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
Cato Katargo	0	0	0	2	5	5	2	1	15
Ellute von der Mohnwiese	0	4	6	4	0	1	0	0	15
Orry	1	1	2	2	0	0	1	0	7
Hasko vom Fern-Tal	1	1	1	2	1	0	0	0	6
Javir vom Talka Marda	0	0	0	3	1	2	0	0	6
Tyson von der Schiffslache	3	1	1	0	0	0	1	0	6
Gringo von der Mohnwiese	1	3	1	0	0	0	0	0	5
Vito vom Waldwinkel	1	3	1	0	0	0	0	0	5
Zico von der Adelegg	0	0	0	0	0	2	2	1	5

Ze zahraničních otců pak Cato Katargo, Ellute von der Mohnwiese a Orry a mezi otci otců Tom van't Leefdaalhof, Ellute von der Mohnwiese, Hard Policia, Tyson von der Schiffslache, Gringo von der Mohnwiese a Sirk vom Belchen.

Tabulka 9 - Nejčastěji využívaní zahraniční plemeničky na pozici otce otce psů absolvujících VS v letech 2009 - 2016

zahraniční plemeničky na pozici otce otce									
jméno plemeničky	počet psů v jednotlivých letech								
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	celk.
Tom van't Leeftaallhof	2	10	8	4	0	1	0	1	26
Ellute von der Mohnwiese	0	0	0	0	6	5	9	3	23
Hard Policia	0	0	0	2	5	5	2	1	15
Tyson von der Schiffslache	0	1	1	1	2	3	4	2	14
Gringo von der Mohnwiese	0	0	1	4	2	3	1	0	11
Sirk vom Belchen	3	3	2	2	0	0	0	0	10
Asko von der Lutter	0	1	3	2	1	0	0	0	7
Dingo von Conneforde	1	1	2	2	0	0	1	0	7

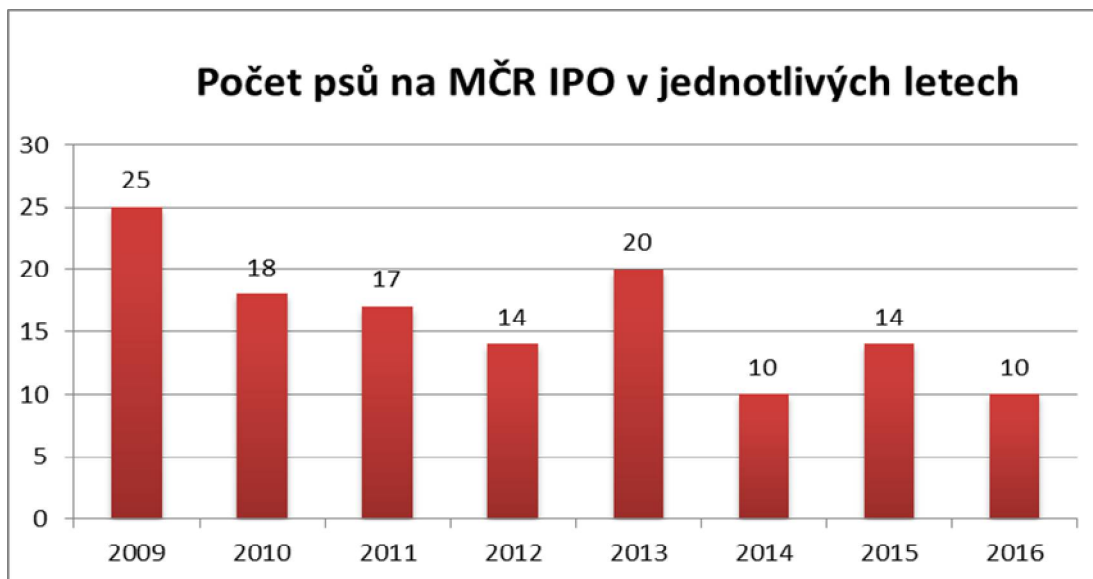
5.1.2 Počet a základní charakteristika psů soutěžících na MČR IPO

Mistrovství České republiky IPO je závod, kde se psovodí se svými psy musí nejdříve tzv. kvalifikovat na výběrových soutěžích v daném roce. Výběrové závody IPO jsou postupové vždy pro účast na Mistrovství České republiky daného roku. Počet závodníků kvalifikujících se na MČR IPO je maximálně 48. Do tohoto počtu je započítán i mistr České republiky z roku předešlého, který postupuje přímo a nemusí se zúčastnit výběrové soutěže. Dalších šest míst (tzv. zelená karta) je rezervováno pro soutěžící Klubů plemen ČKS, kteří získali v předešlém roce titul „Mistr České republiky plemene“ a na tomto mistrovství splnili limit pro zapsání zkoušky IPO 3. Další zelená karta náleží soutěžícímu, který v předešlém roce získal titul „Juniorský mistr ČR všestranných, v kategorii IPO 3 (ČKS, 2016).

Během sledovaných let se mistrovství ČR IPO úspěšně zúčastnilo 128 jedinců.

Z grafu č. 3 vyplývá, že v roce 2013 se kvalifikovalo a úspěšně dokončilo MČR IPO dvacet psů, což je oproti nižšímu počtu v účasti na VS (druhý nejnižší počet psů) perfektní výkon. V ostatních letech počet psů na MČR IPO odpovídá průměrně počtu psů na VS ve sledovaných letech. Vždy kromě roku 2013 se na MČR IPO úspěšnost pohybuje kolem 23 % oproti VS, kdežto v roce 2013 to bylo 43,5 %.

Graf 3

Tabulka 10 - Počet domácích a zahraničních plemeníků v původu psů startujících na MČR IPO v letech 2009 - 2016

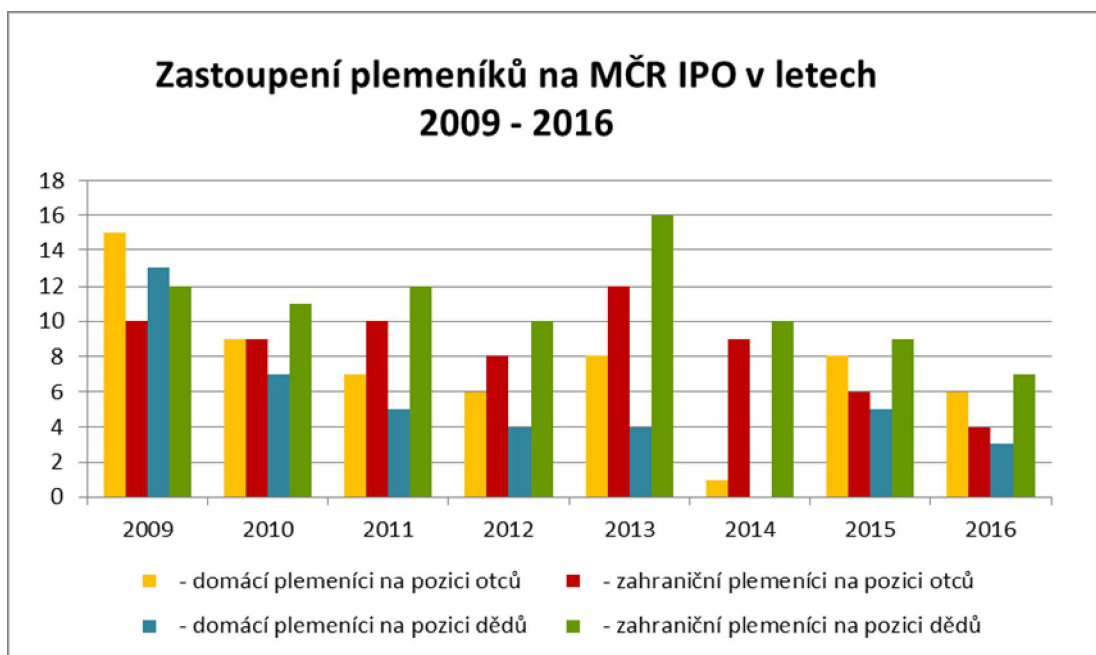
rok	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
plemeníci na pozici otců								
- domácí plemeníci	15	9	7	6	8	1	8	6
- zahraniční plemeníci	10	9	10	8	12	9	6	4
plemeníci na pozici dědů								
- domácí plemeníci	13	7	5	4	4	0	5	3
- zahraniční plemeníci	12	11	12	10	16	10	9	7

V tabulce č. 10 je zajímavé, že v roce 2014 nebyl na MČR IPO přítomen ani jeden pes po domácím plemeníku na pozici dědů v původu. Všichni dědové zúčastněných psů byli zahraničního chovu.

Z grafu č. 4 je zřejmé, že psi absolvující MČR IPO měli více domácích plemeníků v pozici otce v roce 2009, 2015 a 2016. V roce 2010 byl počet domácích i zahraničních plemeníků v původu stejný. V letech 2011, 2012, 2013 a 2014 bylo v původu více zahraničních plemeníků než domácích.

V pozici otců otců byl pro domácí plemeníky účastníků se psů MČR IPO v převyšujícím počtu jedinců dobrý jen rok 2009, protože v ostatních letech převyšovali zahraniční dědové nad domácími.

Graf 4

Nárůst domácích otců v původu oproti zahraničním dědům v původu je dán tím, že dovoz kvalitních psů ze zahraničí je sice přístupný z politického hlediska, ale bohužel pro mnoho lidí ne z finančního hlediska. Z tohoto důvodu je pak velký zájem nakrývat české fený jedinci, kteří mají v původu zahraničního otce. Tímto vznikají rodokmeny psů, kde otec otce je zahraničního původu, ale jeho potomek (otec) je již považován za domácího plemeníka, pokud je matka z domácího chovu.

I o tyto potomky (otce) je pak velký zájem a jsou jimi zapouštěny domácí plemence na pozici matky. Tímto způsobem vznikají rodokmeny s českým otcem, ale zahraničním dědem.

Z tabulky č. 11 lze vyčíst, jací domácí plemeníci na pozici otce v původu psů se zúčastnili MČR IPO a kolikrát ve sledovaných letech. Stejně tak domácí plemeníci na pozici děda v tabulce č. 12, zahraniční plemeníci na pozici otce v tabulce č. 13 a zahraniční plemeníci na pozici děda v tabulce č. 14.

Tabulka 11 – Nejčastěji využívaní plemeničí českého chovu na pozici otce v původu psů absolvujících MČR IPO v letech 2009 - 2016

plemení českého chovu na pozici otce									
jméno plemeničky	počet psů v jednotlivých letech								
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	celkem
Quint z Daskonu	2	1	2	1	1	0	0	0	7
Jaguar Aritar Bastet	2	2	1	0	0	0	0	0	5
Greg Bílý trpaslík	2	1	1	0	0	0	0	0	4
Atila z Kočičího dvora	0	0	0	1	1	0	1	0	3
Brus Balgaro	2	1	0	0	0	0	0	0	3
Charik Galán Nalag	0	0	0	1	1	1	0	0	3
Charli Niox	1	1	0	0	1	0	0	0	3
Jaro Ja - He	0	0	0	0	1	0	1	1	3

Nejčastějšími domácími plemeničkami v původu startujících psů kvalifikovaných se na MČR IPO ve sledovaných letech v kategorii otců byli Quint z Daskonu, Jaguar Aritar Bastet a Greg Bílý Trpaslík.

Tabulka 12 - Nejčastěji využívaní plemeničí českého chovu na pozici otce otce v původu psů absolvujících MČR IPO v letech 2009 - 2016

plemení českého chovu na pozici otce otce									
jméno plemeničky	počet psů v jednotlivých letech								
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	celkem
Adir z Pohraniční stráže	2	1	2	1	1	0	0	0	7
Grim z Pohraniční stráže	3	1	1	0	0	0	0	0	5
Dargo Ha-Ja-Da	0	0	0	1	1	0	1	0	3
Gero Chmelový Kvítek	2	1	0	0	0	0	0	0	3
Quint z Daskonu	1	1	0	0	1	0	0	0	3
Arno z Vlašimské brány	1	0	0	1	0	0	0	0	2
Egir z Ivančiny Zahrady	0	0	0	1	1	0	0	0	2
Nick z Poluxu	1	1	0	0	0	0	0	0	2

V kategorii domácích otců otců dominovala jména jako Adir z Pohraniční stráže a Grim z Pohraniční stráže.

Tabulka 13 - Nejčastěji využívaní zahraniční plemeni na pozici otce v původu psů absolvujících MČR IPO v letech 2009 - 2016

zahraniční plemeni na pozici otce									
jméno plemeni	počet psů v jednotlivých letech								
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	celkem
Ellute von der Mohnwiese	0	1	4	1	1	1	0	0	8
Javir vom Talka Marda	0	0	0	3	4	1	0	0	8
Cato Katargo	0	0	0	1	3	1	0	1	6
Zidane vant Leefdaalhof	3	1	0	0	0	0	0	0	4
Hasko vom Fern-Tal	1	1	1	0	0	0	0	0	3
Orry	0	0	2	1	0	0	0	0	3
Tito van de Duvetorre	2	1	0	0	0	0	0	0	3

Ze zahraničních psů kategorie otců psů účastnících se závodu významně vládla jména Ellute von der Mohnwiese, Javir vom Talka Marda a Cato Katargo.

Tabulka 14 - Nejčastěji využívaní zahraniční plemeni na pozici otce otce psů absolvujících MČR IPO v letech 2009 - 2016

zahraniční plemeni na pozici otce otce									
jméno plemeni	počet psů v jednotlivých letech								
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	celkem
Tom van't Leefdaalhof	1	4	4	1	1	1	0	0	12
Dago vom schwarzen Pegasus	0	0	0	3	4	1	0	0	8
Ellute von der Mohnwiese	0	0	0	0	3	1	2	2	8
Hard Policia	0	0	0	1	3	1	0	1	6
Sirk vom Belchen	2	2	1	0	0	0	0	0	5
Ufo van Guy's Hof	3	1	0	0	0	0	0	0	4
Dingo von Conneforde	0	0	2	1	0	0	0	0	3
Gringo von der Mohnwiese	0	0	0	1	1	1	0	0	3
Pax van't Leefdaalhof	2	1	0	0	0	0	0	0	3
Vito vom Waldwinkel	0	0	0	0	0	1	1	1	3
Zidane vom Haus Sevens	0	0	1	1	1	0	0	0	3

Zahraniční otce otců ovládla jména jako Tom van't Leefdaalhof, Dago vom schwarzen Pegasus a Ellute von der Mohnwiese.

5.1.3 Počet a základní charakteristika psů soutěžících na M ČKNO

Český klub německých ovčáků pořádá každoročně své vlastní mezinárodní mistrovství Českého klubu německých ovčáků podle zkoušky IPO 3.

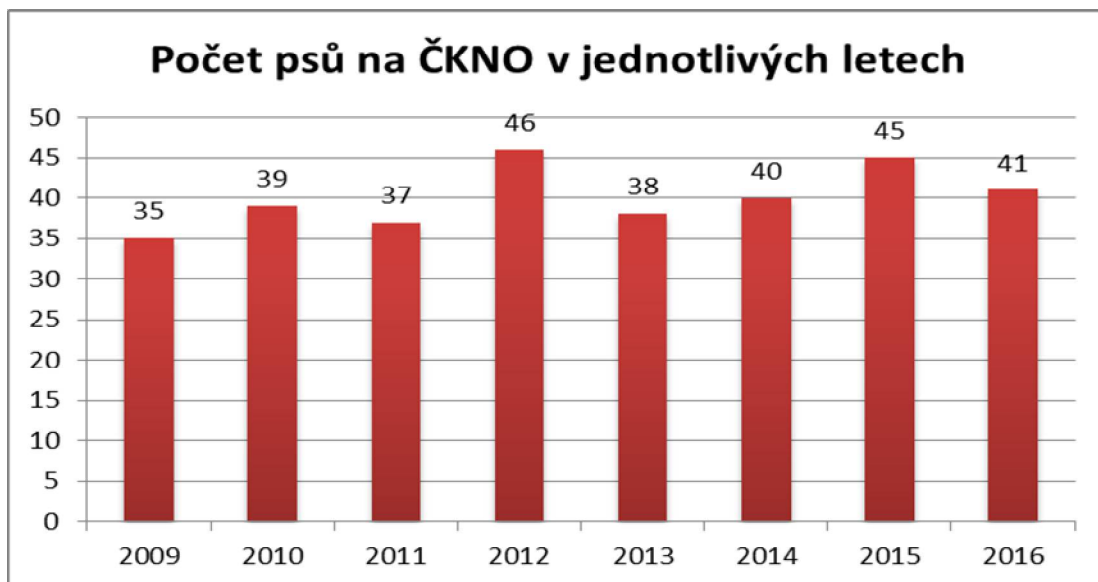
Maximální počet všech startujících na této akci bylo 54 psů. Pro české účastníky bylo garantováno minimálně 45 míst. Tato místa jsou obsazována podle splnění stanovených podmínek tohoto klubu.

Psovod se psem, který se chce zúčastnit M ČKNO musí být členem klubu německých ovčáků a musí mít splněnou zkoušku BH a zkoušku IPO s minimálním počtem bodů 270 a to v roce kdy se mistrovství koná nebo v roce předešlém. Uznávají se např. i výsledky z vrcholových soutěží ČKS, ale i výběrových soutěží. V případě většího počtu přihlášených bude proveden výběr účastníků podle jejich dosažených výsledků (ČKNO, 2016).

Na toto mistrovství tudíž neprobíhá žádná kvalifikace v podobě výběrových soutěží jako je tomu u MČR IPO.

Na rozdíl od dvou předchozích kapitol je tato kapitola specifická v tom, že se zde utkávají pouze psi stejné plemenné příslušnosti. Graf č. 5 znázorňuje, kolik psů úspěšně dokončilo tento závod v každém ze sledovaných let.

Graf 5

Největší účast byla zaznamenána v roce 2012. V témže roce došlo ke kompletní změně pravidel v mezinárodním zkušebním řádu, ale není možné to

přisuzovat pouze změně řádu IPO, protože v roce 2015 byla účast téměř tak vysoká jako v roce 2012 a přitom k žádné změně nedošlo.

Celkový počet psů, kteří se zúčastnili M ČKNO ve sledovaných letech 2009 – 2016 byl 321.

Tabulka 15 - Počty domácích a zahraničních plemeníků v původu psů startujících na M ČKNO v letech 2009 - 2016

rok	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
plemeníci na pozici otců								
- domácí plemeníci	18	15	14	24	16	20	12	21
- zahraniční plemeníci	17	24	23	22	22	20	33	20
plemeníci na pozici dědů								
- domácí plemeníci	11	8	10	10	5	5	6	8
- zahraniční plemeníci	24	31	27	36	33	35	39	33

Z tabulky č. 15 je patrné kolik domácích i zahraničních plemeníků se objevuje v původu psů účastnících se M ČKNO. V roce 2014 byli domácí i zahraniční plemeníci na pozici otce v počtu vyrovnáni. Téměř vyrovnání byli i otcové soutěžících psů v roce 2016, ale zde bylo o jednoho domácího otce více, tudíž zahraniční otcové byli zastoupeni v menším měřítku. Ve všech ostatních letech jsou rozdíly mezi plemeníky velice markantní.

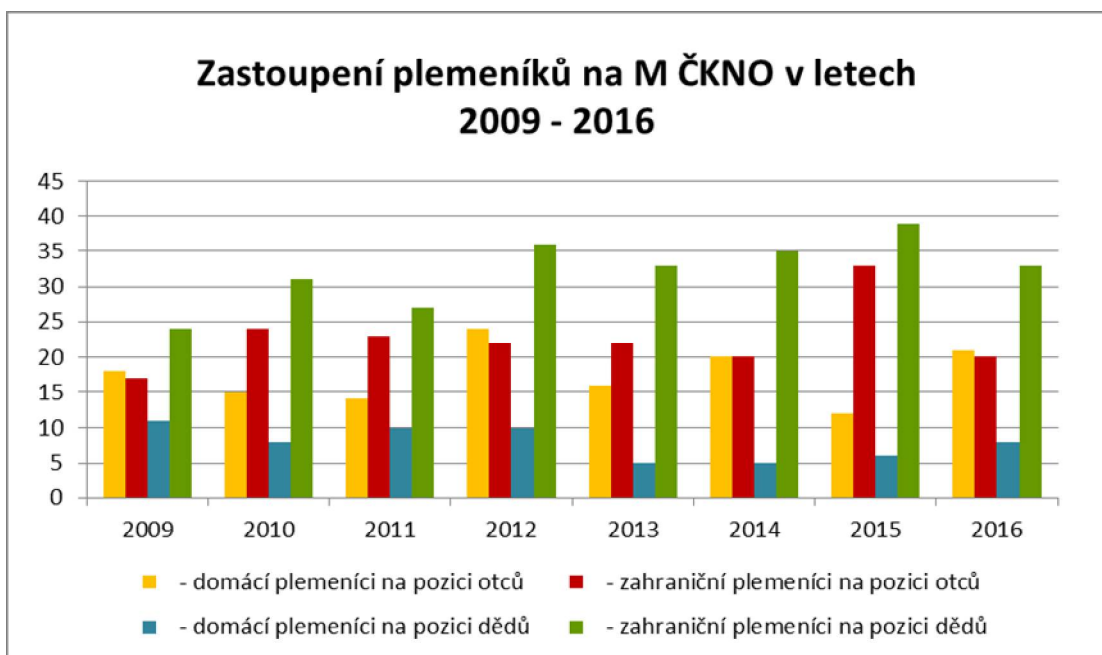
Z grafu č. 6 vyplývá, že v letech 2009, 2012 a 2016 převyšovali domácí plemeníci v původu psů plemeníky zahraniční. Opačně tomu bylo v roce 2010, 2011, 2013 a 2015. V roce 2014 byli počty vyrovnané.

U startujících psů je jednoznačně největší zastoupení plemeníků na pozici dědů. V každém roce převažovali zahraniční plemeníci dědů účastnících se psů M ČKNO nad domácími.

Kategorie otců je proměnlivá nebo přinejmenším hodně vyrovnaná v počtu plemeníků psů, ale kategorii dědů jednoznačně ovládli zahraniční plemeníci.

Nejúspěšnějšími domácími otci byli plemeníci Hoky Va – Pe, Jaro Ja – He a Vasco Vikar, což vyplývá z tabulky č.16.

Graf 6

Tabulka 16 - Nejčastěji využívaní plemeníci českého chovu na pozici otce v původu psů absolvujících M ČKNO v letech 2009 - 2016

plemeníci českého chovu na pozici otce									
jméno plemeníka	počet psů v jednotlivých letech								celkem
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
Hoky Va-Pe	0	1	2	4	1	1	1	0	10
Jaro Ja-He	0	0	0	0	1	3	2	3	9
Vasco Vikar	0	0	1	3	3	2	0	0	9
Charik Galán Nalag	0	0	0	3	3	2	0	0	8
Jaguar Aritar Bastet	2	2	1	1	0	0	0	0	6
Quint z Daskonu	0	2	2	2	0	0	0	0	6
Baxter Vikar	0	0	0	0	1	2	1	1	5
Cor Derik	1	1	2	0	1	0	0	0	5
Quinn od Policie	0	0	0	2	1	2	0	0	5
Reno Jipo-Me	0	0	2	2	0	0	0	0	4

V tabulce č. 17 bylo možné vysledovat, že nejlepšími domácími plemeníky v původu psů na pozici děda byli Jaguar Aritar Bastet, Adir z Pohraniční stráže a Perry Venušina sopka.

Tabulka 17 - Nejčastěji využívaní plemeničí českého chovu na pozici otce otce v původu psů absolvujících M ČKNO v letech 2009 - 2016

plemeničí českého chovu na pozici otec otce									
jméno plemeníka	počet psů v jednotlivých letech								
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	celkem
Jaguar Aritar Bastet	0	0	0	2	1	3	3	0	9
Adir z Pohraniční stráže	0	2	2	2	0	0	0	0	6
Perry Venušina sopka	1	1	2	0	1	0	0	0	5
Gero Chmelový kvítek	2	2	0	0	0	0	0	0	4
Grim z Pohraniční stráže	2	1	1	0	0	0	0	0	4
Xac z Pohraniční stráže	0	0	2	2	0	0	0	0	4
Egir z Ivančiny Zahrady	0	0	1	1	1	0	0	0	3
Majk Anrebri	2	0	0	1	0	0	0	0	3

Z tabulky č. 18 vyplývá, že nejúspěšnějšími zahraničními otci byli Ellute von der Mohnwiese, Javir vom Talka Marda, Ängsbacken's Rosso a Hasko vom Fern – Tal a zahraničními otci otců Ellute von der Mohnwiese, Tom van't Leefdaalhof a Tyson von der Schiffslache, což vyplývá z tabulky č. 19.

Tabulka 18 - Nejčastěji využívaní zahraniční plemeničí na pozici otce v původu psů absolvujících M ČKNO v letech 2009 - 2016

zahraniční plemeničí na pozici otce									
jméno plemeníka	počet psů v jednotlivých letech								
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	celk.
Ellute von der Mohnwiese	1	3	4	3	4	1	1	0	17
Javir vom Talka Marda	0	0	2	4	4	2	1	0	13
Ängsbacken's Rosso	0	0	0	1	2	2	2	3	10
Hasko vom Fern-Tal	2	1	2	3	2	0	0	0	10
Cato Katargo	0	0	0	1	2	2	3	0	8
Zoran Ben-Ju	2	3	2	1	0	0	0	0	8
Olek von der Maineiche	0	0	0	1	1	1	3	1	7
Orry	1	1	1	2	1	0	0	0	6
Gringo von der Mohnwiese	2	2	0	1	0	0	0	0	5
Orex vom Fuchsstein	0	0	0	0	0	1	2	2	5
Tyson von der Schiffslache	2	2	1	0	0	0	0	0	5
Vito vom Waldwinkel	1	1	2	1	0	0	0	0	5
Zico von der Adelegg	0	0	0	0	0	2	2	1	5

Tabulka 19 - Nejčastěji využívaní zahraniční plemeničky na pozici otce otec v původu psů absolvujících M ČKNO v letech 2009 - 2016

zahraniční plemeničky na pozici otec otec									
jméno plemeničky	počet psů v jednotlivých letech								
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	celk.
Ellute von der Mohnwiese	0	0	0	1	3	9	8	6	27
Tom van't Leefdaalhof	4	7	1	5	4	1	1	0	23
Tyson von der Schiffslache	0	1	2	5	1	2	3	4	18
Dago vom schw. Pegasus	0	0	2	4	4	2	1	0	13
Gauner vom Fern-Tal	2	1	2	3	2	0	0	0	10
Kimbo von Karthago	0	0	0	1	2	2	2	3	10
Gringo von der Mohnwiese	0	0	0	3	3	2	0	1	9
Satoris Yaxi	0	0	1	3	3	2	0	0	9
Sirk vom Belchen	2	2	1	3	1	0	0	0	9
Dingo von Conneforde	2	2	1	2	1	0	0	0	8
Hard Policia	0	0	0	1	2	2	3	0	8
Kinte vom Sick. Moorwerk	2	3	2	1	0	0	0	0	8

5.2 Vliv původu plemeniček na úspěšnost sportovních psů

V chovu pracovních psů je vyjádřena plemenná hodnota souborem exteriérových znaků a pracovních vloh. Pracovní vlohy hodnotíme především na zkouškách z výkonu (DOSTÁL, 1995).

Pro určení kvality potomstva byla data rozdělena do kategorií MČR IPO a M ČKNO. Z každého závodu byli pro analýzu použiti pouze otcové a dědové psů, kteří se umístili od 1. do 10. místa.

5.2.1 Vliv původu plemeniček na úspěšnost sportovních psů na mistrovstvích České republiky IPO

Mistrovství České republiky IPO je specifické tím, že zde soutěží mnoho psů s jinou plemennou příslušností. Z tohoto důvodu nebyli ve výsledkových listinách umístěni do 10. místa všichni jedinci plemene německý ovčák. Proto se zde započítávali jen ti psi, kteří se dostali do deseti nejlepších psů závodu.

Během let 2009 – 2016 se mezi nejlepší desítku dostalo celkem 28 psů plemene německý ovčák z možných osmdesáti pozic, což je v přepočtu na relativní hodnotu 35 %.

Z grafu č. 7 plyne, že v kategorii otců převládali zahraniční plemenici nad domácími a to téměř ze dvou třetin.

Graf 7

Z tabulky č. 20 vyplývá, že nejlepší domácí pes na pozici otce psů účastnících se závodů byl Jaguar Aritar Bastet, jehož potomek Quel od Policie se v roce 2009 a 2010 stal Mistrem České republiky. Bohužel během let 2011 – 2016 už žádný německý ovčák nezopakoval tento skvělý výkon.

Tabulka 20 – Nejlepší plemenici českého chovu na pozici otce v původu psů umístěných na MČR IPO v letech 2009 – 2016 na 1. – 10. místě

plemeníci českého chovu na pozici otce									
jméno plemeníka	počet psů v jednotlivých letech								celkem
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
Jaguar Aritar Bastet	1	2	0	0	0	0	0	0	3
Egír z Ivančiny Zahrady	1	1	0	0	0	0	0	0	2
Atilla z Kočičího dvora	0	0	0	1	0	0	1	0	2
Jaro Ja – He	0	0	0	0	1	0	0	0	1
Hard Equidius	0	0	0	0	0	0	1	0	1

Nejlepším zahraničním otcem psů v původu byl Ellute von der Mohnwiese a Javir Talka Marda. Ellute von der Mohnwiese byl německý pes, který se narodil 30.

prosince 1998 v chovatelské stanici von der Mohnwiese. Tato chovatelská stanice má mnoho výborných jedinců, kteří se pravidelně účastní vrcholových akcí.

Ellute von der Mohnwiese má mnoho kvalitních potomků, kterých za svůj život stihl zplodit více než 708. Tento velmi úspěšný pes a plemeník uhynul 17. června 2011 (www, 2).

Tabulka 21 - Nejlepší zahraniční plemeníci na pozici otce v původu psů umístěných na MČR IPO v letech 2009 – 2016 na 1. – 10. místě

zahraniční plemeníci na pozici otce									
jméno plemeníka	počet psů v jednotlivých letech								Celk.
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
Ellute von der Mohnwiese	0	1	3	1	1	1	0	0	7
Javir vom Talka Marda	0	0	0	2	2	0	0	0	4
Apo vom Schopperweg	0	0	0	0	1	0	0	0	1
Attila vom Gleisdreieck	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Balko von der Teufelskehle	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Gringo von der Mohnwiese	0	1	0	0	0	0	0	0	1
Hank vom Weinbergblick	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Illo von der Abfuhr	1	0	0	0	0	0	0	0	1
Reif vom Blitzen Stein	1	0	0	0	0	0	0	0	1
Tito van de Duvetorre	1	0	0	0	0	0	0	0	1

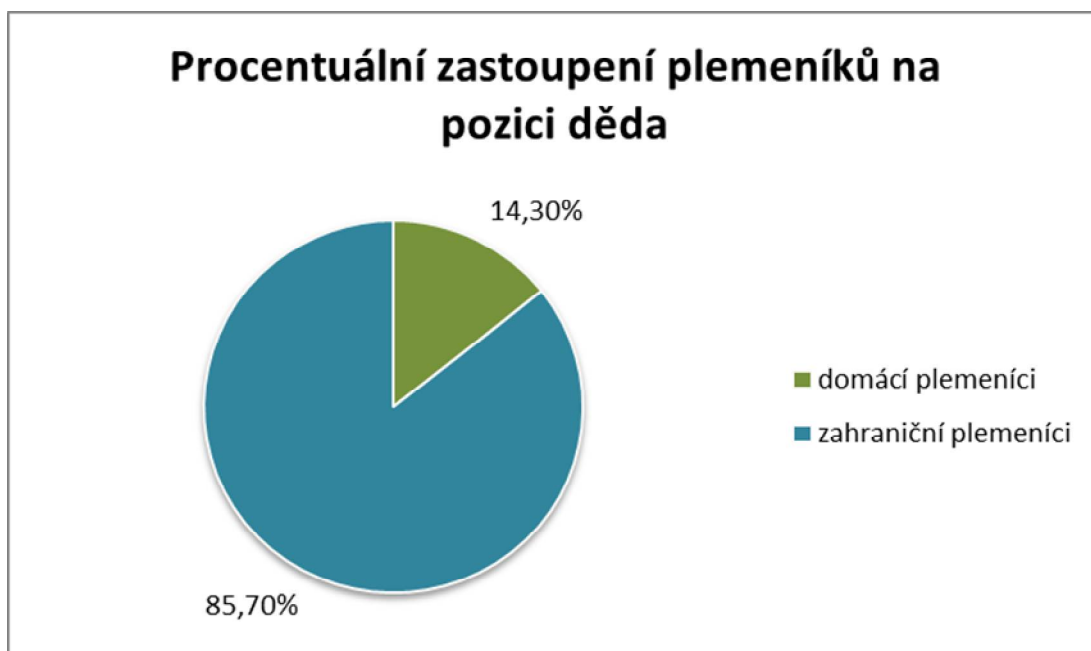
Z grafu č. 8 bylo možné vysledovat, že domácí plemeníci tvořili méně než jednu šestinu v rodokmenu psů. Z celkového počtu 28 jedinců byli pouze čtyři plemeníci domácího původu.

V tabulce č. 22 jsou uvedeni pouze dva domácí plemeníci psů, kteří se účastnili MČR IPO a umístili se do 10. místa.

Dargo Ha – Ja – Da byl policejní pes, který měl mimo složených pracovních zkoušek složené i zkoušky ZVV3, IPO3 a SChH3 a to již v pouhých třech letech. Dargo byl vynikající stopař, který úspěšně vypracoval stopy staré několik hodin a dlouhé několik kilometrů (www, 3).

Nick z Poluxu byl plemeník narozen 12. března 1984 a byl to pes exteriérové linie. Svou ochotou a chtivostí pracovat se úspěšně uplatnil jako kvalitní plemeník psů startujících na vrcholových soutěžích (www, 4).

Graf 8

Tabulka 22 - Nejlepší plemeníci českého chovu na pozici otce otce v původu psů umístěných na MČR IPO v letech 2009 – 2016

plemeníci českého chovu na pozici otce otce									
jméno plemníka	počet psů v jednotlivých letech								
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	celkem
Dargo Ha-Ja-Da	0	0	0	1	0	0	1	0	2
Nick z Poluxu	1	1	0	0	0	0	0	0	2

Z tabulky č. 23 je zřejmé, že nejlepším zahraničním plemníkem na pozici děda byl Tom van't Leeftdaalhof o jehož kvalitě potomků vypovídá nejen osm z nich, kteří se zúčastnili a zároveň se umístili do 10. místa na MČR IPO v letech 2009 – 2016. Tento skvělý pes narozen 3. ledna 1995 byl Mistr světa německých ovčáků v roce 1999 a v roce 1998 byl na třetím místě v tomto samém prestižním závodě (www, 5).

Tabulka 23 - Nejlepší zahraniční plemeníci na pozici otce otce v původu psů umístěných na MČR IPO v letech 2009 – 2016 na 1. – 10. místě

zahraniční plemeníci na pozici otce otce									
jméno plemeníka	počet psů v jednotlivých letech								celk.
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
Tom van't Leefdaalhof	0	2	3	1	1	1	0	0	8
Dago vom schw. Pegasus	0	0	0	2	2	0	0	0	4
Sirk vom Belchen	1	2	0	0	0	0	0	0	3
Orry von Haus Antverpa	1	0	0	0	0	0	0	0	1
Pax van't Leefdaalhof	1	0	0	0	0	0	0	0	1
Pollux Schafbachmühle	1	0	0	0	0	0	0	0	1
Ellute von der Mohnwiese	0	0	0	0	1	0	0	0	1
Vox von der Kine	0	0	0	0	1	0	0	0	1
Falk von den Wölfen	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Carlo Bösen Bruderschaft	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Vito vom Waldwinkel	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Tyson von der Schiffslache	0	0	0	0	0	0	0	1	1

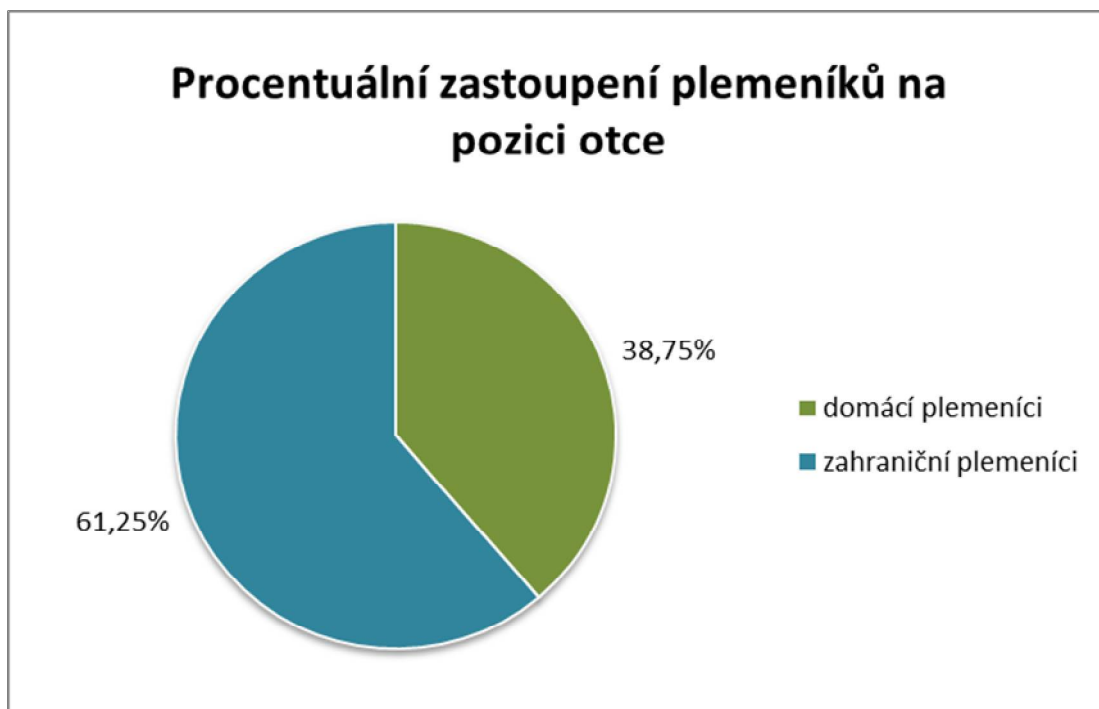
5.2.2 Vliv původu plemeníků na úspěšnost sportovních psů na mistrovstvích ČKNO

Mistrovství Českého klubu německého ovčáka je vrcholový závod, který je pořádán jednou ročně. Všichni účastníci se jedinci toho závodu mají stejnou plemennou příslušnost. Předmětem této analýzy byli psi, kteří se umístili od 1. – 10. místa během sledovaných let 2009 – 2016, to znamená, že celkově bylo analyzováno 80 jedinců.

V grafu č. 9 bylo procentuálně znázorněno zastoupení plemeníků na pozici otce psů, kteří se umístili od 1. – 10. místa na M ČKNO v letech 2009 - 2016. Zahraniční otcové tvoří více než jednu polovinu v původu psů.

Nejlepším plemeníkem podle tabulky č. 24 byl domácí pes na pozici otce v původu psů umístěných do 10. místa na M ČKNO ve sledovaných letech Hoky Va - Pe. Tento německý ovčák se narodil 24. června 2004 a byl účastníkem mistrovství světa německých ovčáků (www, 6).

Graf 9

Tabulka 24 - Nejčastěji využívaní plemeničí českého chovu na pozici otce v původu psů umístěných do 10. místa na M ČKNO

plemeničí českého chovu na pozici otce									
jméno plemeničí	počet psů v jednotlivých letech								celkem
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
Hoky Va-Pe	0	0	2	1	1	1	0	0	5
Jaro Ja-He	0	0	0	0	1	1	0	1	3
Korby Va-Pe	0	0	0	0	0	1	1	1	3
Cor Derik	1	1	0	0	0	0	0	0	2
Jaguar Aritar Bastet	1	1	0	0	0	0	0	0	2
Quint za Daskonu	0	0	1	1	0	0	0	0	2
Vasco Vikar	0	0	1	0	1	0	0	0	2
Charik Galán Nalag	0	0	0	1	1	0	0	0	2
Kern Galán Nalag	0	0	0	0	0	0	0	2	2

Kompletní data o všech plemeničích psů umístěných do 10. místa jsou k nahlédnutí v příloze.

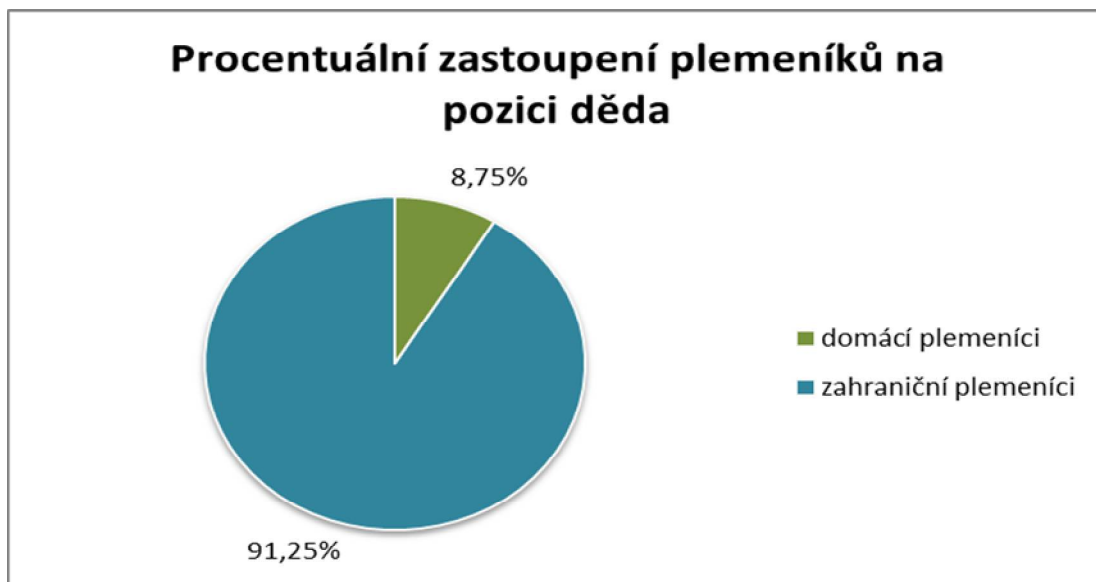
Z tabulky č. 25 vyplývá, že nejlepším zahraničním otcem psů v původu byl již několikrát zmiňovaný Ellute von der Mohenwiese. Druhým nejlepším psem se stal Orex vom Fuchsstein, který měl několikrát na vrcholových zkouškách maximální počet bodů ze stop (www, 7).

Tabulka 25 - Nejčastěji využívaní zahraniční plemeničí na pozici otce v původu psů umístěných do 10. místa na M ČKNO

zahraniční plemeničí na pozici otce									
jméno plemenička	počet psů v jednotlivých letech								celk.
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
Ellute von der Mohnwiese	0	2	1	2	2	1	1	0	9
Orex vom Fuchsstein	0	0	0	0	0	1	2	2	5
Javir vom Talka Marda	0	0	1	0	1	1	1	0	4
Ängsbacken's Rosso	0	0	0	0	0	1	1	1	3
Hank vom Weinbergblick	0	0	0	0	0	1	0	0	1
Mic von der Kine	0	0	0	0	0	1	0	0	1
Hasko vom Fern-Tal	1	0	1	1	0	0	0	0	3
Gringo von der Mohnwiese	0	1	0	1	0	0	0	0	2
Tito van de Duvetorre	0	1	1	0	0	0	0	0	2
Wanko alten Felsenkeller	0	0	1	1	0	0	0	0	2
Zoran Ben-Ju	2	0	0	0	0	0	0	0	2

V grafu č. 10 je znázorněno procentuální zastoupení plemeničů na pozici děda psů umístěných do 10. místa na M ČKNO. Více než 90 % tvoří zahraniční plemeničí. Z osmdesáti psů umístěných do 10. místa na M ČKNO se během osmi let umístilo pouze sedm jedinců, kteří mají v rodokmenu domácího otce otce.

Graf 10

V roce 2014, 2015 a 2016 nebyl zastoupen ani jeden domácí plemeník na pozici děda v původu psů, což vyplývá z tabulky č. 26. Nejlepšími domácími otci otce byli Perry Venušina sopka a Adir z Pohraniční stráže.

Tabulka 26- Plemeníci českého chovu na pozici otce otce psů umístěných do 10. místa na M ČKNO v letech 2009 - 2016

plemeníci českého chovu na pozici otce otce						
jméno plemeníka	počet psů v jednotlivých letech					
	2009	2010	2011	2012	2013	celkem
Perry Venušina sopka	1	1	0	0	0	2
Adir z Pohraniční stráže	0	0	1	1	0	2
Klen SNB	1	0	0	0	0	1
Egir z Ivanciny Zahrady	0	0	1	0	0	1
Furo Kamoš	0	0	0	0	1	1

Z tabulky č. 27 vyplývá, že potomci zahraničního plemeníka na pozici otce otce Toma van't Leefdaalhofa, kterých bylo dvanáct během osmi let, dosáhli jednoznačně nejvyšších počtů umístění do desátého místa na těchto vrcholových soutěžích.

Dalším kvalitním zahraničním psem byl Tyson von der Schiffslache, jehož potomků z pozice otce otce se umístilo do 10. místa na M ČKNO sedm.

Tabulka 27 - Nejčastěji využívaní zahraniční plemeníci na pozici otce otce psů umístěných do 10. místa na M ČKNO

zahraniční plemeníci na pozici otce otce									
jméno plemeníka	počet psů v jednotlivých letech								
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	celk.
Tom van't Leefdaalhof	0	4	1	3	2	1	1	0	12
Tyson von der Schiffslache	0	0	2	1	1	1	1	1	7
Falk von den Wölfen	0	0	0	0	0	1	2	2	5
Dago vom schw. Pegasus	0	0	1	0	1	1	1	0	4
Ellute von der Mohnwiese	0	0	0	0	1	1	0	1	3
Hasko vom Fern-Tal	0	0	0	0	0	1	1	1	3
Kimbo von Karthago	0	0	0	0	0	1	1	1	3
Gauner vom Fern-Tal	1	0	1	1	0	0	0	0	3
Sirk vom Belchen	1	1	0	1	0	0	0	0	3

6. Závěr a doporučení pro praxi

Cílem práce bylo na základě zpracování a vyhodnocení přehledů o výkonnosti psů plemene německý ovčák analyzovat jejich původ ze strany otců.

Vliv otce a děda na umístění potomstva v soutěžích byl posuzován podle úspěšnosti psů soutěžících na vrcholových kynologických akcích.

Z výsledků lze vyvodit tyto závěry:

- Bylo zjištěno, že sportovní kynologii, ať vrcholové nebo rekreační se věnuje stále méně lidí. Zájem o tento obor rychle klesá. Důkazem byli počty jedinců účastnících se výběrových soutěží v letech 2009 – 2016, kdy nejenom, že klesl počet jedinců účastnících se VS, ale stále klesá i počet výběrových soutěží pro každý rok.
- Ve všech sledovaných letech převládali zahraniční plemeníci nad domácí na pozici otce i děda v původu psů účastnících se M IPO i M ČKNO. Mezi otci psů v původu se méně objevovali domácí plemeníci než zahraniční, ale plemeníci českého chovu byli většinou v zastoupení alespoň jedné třetiny. Mezi otci otců (dědy) to však byla pouhá jedna devítina domácích dědů nad zahraničními.
- Nejlepším domácím plemeníkem v původu psů sporujících na vrcholové úrovni byli Jaguar Aritar Bastet, jehož potomek Quel od Policie se stal trojnásobným mistrem ČR a Hoky Va – Pe.
- Nejlepším zahraničním plemeníkem psů v původu byli Ellute von der Mohenwiese a Tom van't Leefdaalhof, jehož otec byl čtyřikrát účastníkem mistrovství světa německých ovčáků.

Sledováním bylo prokázáno, že výkonnost potomstva je po kvalitních domácích i zahraničních plemenících stejná. Ovšem nejvíce psů má v původu zahraničního otce i děda. Z toho vyplývá, že v České republice bylo jen malé množství opravdu kvalitních psů a z toho důvodu se čím dál více chovatelů obrací na zahraniční majitele psů.

Doporučením pro praxi je zvyšovat povědomí veřejnosti o sportovní kynologii nejen ve školách a na táborech dětí, ale i pomáhat začínajícím kynologům a podporovat kynologickou mládež. Dalším doporučením je nakrývat kvalitní feny velmi kvalitními domácími psy a vytvářet tak více kvalitního potomstva.

7. Seznam použité literatury

1. ABRANTES, R.: Řeč psů: encyklopedie psiho chování. České Budějovice: Dona, 1999, 230 s. ISBN 80-861-3656-6
2. ALDERTON, David. *Psi*. Vyd. 2., (V Euromedia Group 1.). V Praze: Knižní klub, 2007. Příroda v kostce. ISBN 978-80-242-1763-5.
3. ANTESBERGER, Helmut. *Německý ovčák: odborné rady pro správný chov, péči, výživu a dobrou kondici psa*. České vyd. 1. Ilustrace Günter Marks. Praha: Jan Vašut, 1999. Jak na to (Jan Vašut). ISBN 80-723-6098-1.
4. BAILEY, G.: *Pes: výchova a výcvik*. Praha: Jan Vašut, 1998, 192 s. ISBN 80-723-6090-6.
5. BATTAGLIA, Carmen Louis. Pedigree analysis. *Journal of Veterinary Behaviour*. 2008, 3 (4), 183.
6. BOWER, John a Caroline BOWER. *Psi: praktický rádce chovatele psů*. První. V Praze: Columbus, 2001. ISBN 80-724-9099-0.
7. COPPINGER, Raymond. Selection for performance in working dogs. *Journal of Veterinary Behavior*. 2008, 3 (4), 189.
8. Českomoravská kynologická unie [online]. c2014 [cit. 2014-09-27]. Kynologie v České republice. Dostupné z WWW: <<http://www.cmku.cz/index2.php?stranka=historie>
9. DEL AMO, C.: *Škola pro psy: krok za krokem*. Praha: Knižní klub, 2006, 92 s. ISBN 80-242-1634-5.
10. DEL AMO, C.: *Školka pro štěňata: zdravá výchova rodinného psa*. Praha: Fortuna Print, 2002, 92 s. ISBN 80-732-1031-2.
11. DELDALLE, S., GAUNET, F., Effects of 2 training methods on stress-related behaviour of dog (*Canis familiaris*) and on the dog-owner relationship. *Journal of Veterinary Behavior* 9 (2014): 58 - 65
12. DEVANEY, M. a R. SYVERSON. The US Border Patrol breeding and puppy-rearing program. *Journal of Veterinary Behavior*. 2008, 3(4), 183-184.
13. DOSTÁL, Jaromír. *Genetika a šlechtění plemen psů*. První. České Budějovice: Dona, 2007. ISBN 978-80-7322-104-1
14. DOSTÁL, Jaromír. *Chov psů: genetika v kynologické praxi*. První. České Budějovice: Dona, 1995. ISBN 80-854-6358-X.

15. FALAPPI, Rino. *Psi: poznávání, výběr, péče a chov*. Vyd. 1. Praha: Ikar, 2001. Velký průvodce přírodou (Euromedia Group - Ikar). ISBN 80-720-2885-5.
16. FISHER, J.: *Proč můj pes...?: výchova a výcvik*. Praha: BB art, 2004, 223 s. ISBN 80-734-1319-1.
17. FOGLE, Bruce. *Encyklopedie psů*. Páté. Praha: Fortuna print, 2005. ISBN 80-7321-161-0.
18. FOGLE, Bruce. *Německý ovčák*. Vyd. 1. Bratislava: Art Area, 1996. Příručky pro chovatele psů. ISBN 80-967-5732-6.
19. HARTL, K.: *Výchova a výcvik psa*. Naše vojsko, 1979, 231 s.
20. HOUTEN, Diana van. *Německý ovčák*. 1. vyd. Dobřejovice: Rebo Productions, 2004. Příručka začínajícího chovatele. ISBN 80-723-4325-4.
21. HRUŠOVSKÝ, J.: *Pes a jeho výcvik*. Naše vojsko, 1984, 279 s.
22. JÁNSKÝ, L., KOMAN, P. (2011): *Historie mezinárodního zkušebního řádu IPO, Psí sporty*, 5, (3): 82-83.
23. KRÄMEROVÁ, Eva-Maria a WERNER LENZ. *Německý ovčák*. Bratislava: Kontakt Plus, 1997. ISBN 80-888-5510-1.
24. KHOLOVÁ, Helena. *Historie psího rodu*. 1. vydání. Praha: ROH Praha, 1987. ISBN 24-007-87.
25. KVÍZ, Josef. *Výchova a výcvik ohaře*. Praha: Státní zemědělské nakladatelství, 1981. 208 s. ISBN 07-019-81.
26. LARKIN, Peter a Mike STOCKMAN. *Vše o psech: podrobná a praktická příručka o výcviku a péči o psa a encyklopedie detailně popisující plemena z celého světa*. 1. české vyd. Praha: Svojtka, 2003. ISBN 80-723-7702-7.
27. MACH, L.: *Šťastný pes aneb cvičíme hlavou*. Liberec: 2014, 266 s
28. MIKULICA, V.: *Poznej svého psa*. Praha: Státní zemědělské nakladatelství, 1985. 272 s
29. NOVÝ, K.: *Kynologická příručka*. Naše vojsko, 1995, 160 s. ISBN 80-206-0503-7
30. PAVLOVSKÁ-KUNTOVÁ, Daniela. *Atlas psů*. První. České Budějovice: Dona, 1996. ISBN 80-854-6377-6.
31. PROCHÁZKA, Zdeněk. *Chov psů*. 2. rozšířené vydání. Brno: vlastní nakladatelství autora, 1994. ISBN 80-209-0015-2.

32. PROCHÁZKA, Zdeněk. *Chov psů*. Vyd. 3., V Pasece 1. Praha: Paseka, 2005. ISBN 80-718-5768-8.
33. RŮŽIČKA, Josef. *Pes k obraně osob a ochraně majetku, aneb, Člověče, neboj se, máš-li psa!*: Ilustrace Miloslav Martenek, Oldřich Tripes. České Budějovice: Dona, 1996. ISBN 80-85463-76-8.
34. RYNEŠ, M.: *Pachové práce psů ve sportovní kynologii*. České Budějovice: Dona, 1997. 69 s. ISBN 80-85463-52-X
35. SAMMS, Susan. *Německý ovčák*. 1. vyd. Praha: Fortuna Print, 2000. ISBN 80-861-4452-6.
36. SMRČKOVÁ, Lea. *Německý ovčák: Tak vypadá úspěch. Svět psů*. Praha: Minerva CZ, s.r.o., 2014, 2015(1), 6: 10 - 13. ISSN 1211-2976.
37. SMRČKOVI, Lea a Martin. *Kapesní atlas psů*. První. Bratislava: ART AREA, spol., s. r. o., 1997. ISBN 80-88879-06-X.
38. SOUKUPOVÁ, Eva. *Německý ovčák*. Vyd. 1. Praha: Plot, 2006. Portréty (Plot). ISBN 80-865-2370-5.
39. SPADY, Tyrone C a Elaine A. OSTRANDER. Canine genomics: mapping behavioral traits. *Journal of Veterinary Behavior*. 2008, 3 (4), 189.
40. STOCKMAN, Mike. *Plemena psů celého světa*. První. Praha: Václav Svojtka & Co., 1998. ISBN 80-7237-219-X.
41. STRANDBERG, Erling, Jenny JACOBSSON a Peter SAETRE. Direct genetic, maternal and litter effects on behaviour in German shepherd dogs in Sweden. *Livestock Production Science*. 2005, 93 (1), 33-42.
42. SVĚŘÁKOVÁ, L., HODEK, J.: *Zkušební řád pro mezinárodní pracovních psů a mezinárodní zkoušku psa – stopaře*. Praha: ČKS, 2012, 96s.
43. TAYLOR, David. *O psech: velká kniha*. Vyd. 4., rozš., (V Euromedia Group 2.). Překlad Luděk J Dobroruka, Eva Horová. V Praze: Knižní klub, 2008. ISBN 978-80-242-2202-8.
44. TICHÁ, Vladimíra. *Kynologická příručka pro rozhodčí, chovatele a vystavovatele*. Ilustrace Oldřich Tripes. České Budějovice: Dona, 2010. ISBN 978-80-7322-140-9.
45. TURCSÁN, Borbála, Enikő KUBINYI a Ádám MIKLÓSI. Owner-reported breed-typical behavior and breed-group differences in the german pet dog population. *Journal of Veterinary Behavior*. 2011, 6 (1), 74-75.

46. VINCE, K. J. Hip dysplasia: prevention and surgical treatment for the military working dog. *Journal of Veterinary Behavior*. 2009, 4 (6), 247.
47. WAAIJ, E.H., E. WILSSON a E. STRANDBERG. Genetic analyses of results of a Swedish behavior test on German Shepherd Dogs and Labrador Retrievers. *Journal of Veterinary Behavior*. 2008, 3 (4), 178.
48. WAHL, et al. Jacquelyn M. A review of hereditary diseases of the German shepherd dog. *Journal of Veterinary Behavior*. 2008, 3 (6), 255-265.
49. WILLIS, Malcolm Beverley. *Německý ovčák*. Praha: Ottovo nakladatelství, 2008. Péče a výcvik. ISBN 978-80-7360-502-5.

Internetové zdroje:

www 1.: http://www.ceskyklub-no.cz/podminky-chovnosti_12 - staženo 1.3.2016

www 2.: <https://www.working-dog.com/dog/Ellute-von-der-Mohnwiese-31243/children> - staženo dne 17.3.2017

www 3.: <https://www.working-dog.com/dogs-details/106538/Dargo-Ha-Ja-Da-CS> – staženo dne 17.3.2017

www 4.: <http://ari-marsson.eu/aris-1.html> - staženo dne 17. 3 2017

www 5.: <https://www.working-dog.com/dogs-details/32992/Tom-vant-Leefdaalhof> - staženo dne 17. 3. 2017

www 6.: <https://cs.working-dog.com/breed/ze-Stribrneho-kamene-8130> – staženo dne 17.3.2017

www 7.: <https://cs.working-dog.com/dogs-details/52055/Orex-vom-Fuchsstein> - staženo dne 17.3.2017

8. Přílohy

Seznam zkratk

IPO – Mezinárodní zkušební řád, do roku 2012. Nyní: Zkušební řád pro mezinárodní zkoušky pracovních psů a mezinárodní zkoušku psa - stopaře

IPO3 – Mezinárodní zkouška pro pracovní psy

ZVV3 – zkouška všestranného výcviku psa 3. stupně

SChH3 – bývalá zkouška 3. stupně ze zkušebního řádu ČKNO

FCI – Federation cynologique internationale (mezinárodní kynologická federace)

ČMKU – Českomoravská kynologická unie

MSKS – Moravskoslezský kynologický svaz

ČKS – Český kynologický svaz

ČKNO – Český klub německých ovčáků

M ČKNO – mistrovství Českého klubu německých ovčáků

MČR IPO – mistrovství České republiky IPO

VS – výběrové soutěže

tzv. – tak zvaný

tj. – to je

např. - například

Tab. 1 – Plemeníci českého chovu na pozici otce psů umístěných do 10. místa na MČR IPO v letech 2009 – 2016.

plemeníci českého chovu na pozici otce									
jméno plemeníka	počet psů v jednotlivých letech								
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	celk.
Jaguar Aritar Bastet	1	2	0	0	0	0	0	0	3
Egir z Ivančiny Zahrady	1	1	0	0	0	0	0	0	2
Atilla z Kočičího dvora	0	0	0	1	0	0	1	0	2
Jaro Ja - He	0	0	0	0	1	0	0	0	1
Hard Equidius	0	0	0	0	0	0	1	0	1

Tab. 2 – Plemeníci zahraničního chovu na pozici otce psů umístěných do 10. místa na MČR IPO v letech 2009 – 2016.

plemeníci zahraničního chovu na pozici otce									
jméno plemeníka	počet psů v jednotlivých letech								
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	celk.
Ellute von der Mohnwiese	0	1	3	1	1	1	0	0	7
Javir vom Talka Marda	0	0	0	2	2	0	0	0	4
Apo vom Schopperweg	0	0	0	0	1	0	0	0	1
Attila vom Gleisdreieck	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Balko von der Teufelskehle	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Gringo von der Mohnwiese	0	1	0	0	0	0	0	0	1
Hank vom Weinbergblick	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Illo von der Abfuhr	1	0	0	0	0	0	0	0	1
Reif vom Blitzen Stein	1	0	0	0	0	0	0	0	1
Tito van de Duvetorre	1	0	0	0	0	0	0	0	1

Tab. 3 – Plemeníci českého chovu na pozici otce otce psů umístěných do 10. místa na MČR IPO v letech 2009 – 2016.

plemeníci českého chovu na pozici otce otce									
jméno plemeníka	počet psů v jednotlivých letech								
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	celk.
Dargo Ha-Ja-Da	0	0	0	1	0	0	1	0	2
Nick z Poluxu	1	1	0	0	0	0	0	0	2

Tab. 4 – Plemeníci zahraničního chovu na pozici otce otce psů umístěných do 10. místa na MČR IPO v letech 2009 – 2016.

plemeníci zahraničního chovu na pozici otce otce									
jméno plemníka	počet psů v jednotlivých letech								
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	celk.
Tom van't Leefdaalhof	0	2	3	1	1	1	0	0	8
Dago vom schw. Pegasus	0	0	0	2	2	0	0	0	4
Sirk vom Belchen	1	2	0	0	0	0	0	0	3
Orry von Haus Antverpa	1	0	0	0	0	0	0	0	1
Pax van't Leefdaalhof	1	0	0	0	0	0	0	0	1
Pollux Schafbachmühle	1	0	0	0	0	0	0	0	1
Ellute von der Mohnwiese	0	0	0	0	1	0	0	0	1
Vox von der Kine	0	0	0	0	1	0	0	0	1
Falk von den Wölfen	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Carlo Bösen Bruderschaft	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Vito vom Waldwinkel	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Tyson von der Schiffslache	0	0	0	0	0	0	0	1	1

Tab. 5 – Plemeníci českého chovu na pozici otce psů umístěných do 10. místa na M ČKNO v letech 2009 – 2016.

plemeníci českého chovu na pozici otce									
jméno plemníka	počet psů v jednotlivých letech								
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	celk.
Hoky Va-Pe	0	0	2	1	1	1	0	0	5
Jaro Ja-He	0	0	0	0	1	1	0	1	3
Korby Va-Pe	0	0	0	0	0	1	1	1	3
Cor Derik	1	1	0	0	0	0	0	0	2
Jaguar Aritar Bastet	1	1	0	0	0	0	0	0	2
Quint za Daskonu	0	0	1	1	0	0	0	0	2
Vasco Vikar	0	0	1	0	1	0	0	0	2
Charik Galán Nalag	0	0	0	1	1	0	0	0	2
Kern Galán Nalag	0	0	0	0	0	0	0	2	2
Jef z Daskonu	1	0	0	0	0	0	0	0	1
Pedro Hratís Bohemia	0	1	0	0	0	0	0	0	1
Rémus Chmelový kvítek	0	0	1	0	0	0	0	0	1
Ergo Hartis Bohemia	0	0	0	1	0	0	0	0	1
Piko Bret-Bett	0	0	0	0	1	0	0	0	1
Imo Anrebrí	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Kato Aritar Bastet	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Orin Leryka	0	0	0	0	0	0	0	1	1

Tab. 6 - Plemeníci zahraničního chovu na pozici otce psů umístěných do 10. místa na M ČKNO v letech 2009 – 2016.

plemeníci zahraničního chovu na pozici otce									
jméno plemeníka	počet psů v jednotlivých letech								
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	celk.
Ellute von der Mohnwiese	0	2	1	2	2	1	1	0	9
Orex vom Fuchsstein	0	0	0	0	0	1	2	2	5
Javir vom Talka Marda	0	0	1	0	1	1	1	0	4
Ängsbacken's Rosso	0	0	0	0	0	1	1	1	3
Hank vom Weinbergblick	0	0	0	0	0	1	0	0	1
Mic von der Kine	0	0	0	0	0	1	0	0	1
Hasko vom Fern-Tal	1	0	1	1	0	0	0	0	3
Gringo von der Mohnwiese	0	1	0	1	0	0	0	0	2
Tito van de Duvetorre	0	1	1	0	0	0	0	0	2
Wanko alten Felsenkeller	0	0	1	1	0	0	0	0	2
Zoran Ben-Ju	2	0	0	0	0	0	0	0	2
Ando du Vrai Allemand	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Apo vom Schopperweg	0	0	0	0	1	0	0	0	1
Como vom Rurdamm	0	0	0	0	1	0	0	0	1
Eros von der Mohnwiese	0	1	0	0	0	0	0	0	1
Hard Policia	1	0	0	0	0	0	0	0	1
Illo von der Abfuhr	1	0	0	0	0	0	0	0	1
Lord di Dranel	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Max Lubinov-Slovakia	0	1	0	0	0	0	0	0	1
Orry	0	0	0	1	0	0	0	0	1
Pando vom Haus Frommer	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Quint van Groot Wezenland	0	1	0	0	0	0	0	0	1
Reif vom Blitzen Stein	1	0	0	0	0	0	0	0	1
Zidane van't Leefdaalhof	1	0	0	0	0	0	0	0	1
Black-Jack Teufelskehle	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Cato Katargo	0	0	0	0	0	1	0	0	1

Tab. 7 – Plemeníci českého chovu na pozici otce otce psů umístěných do 10. místa na M ČKNO v letech 2009 – 2016.

plemeníci českého chovu na pozici otce otce						
jméno plemeníka	počet psů v jednotlivých letech					
	2009	2010	2011	2012	2013	celk.
Perry Venušina sopka	1	1	0	0	0	2
Adir z Pohraniční stráže	0	0	1	1	0	2
Klen SNB	1	0	0	0	0	1
Egir z Ivanciny Zahrady	0	0	1	0	0	1
Furo Kamoš	0	0	0	0	1	1

Tab. 8 - Plemenici zahraničního chovu na pozici otce otce psů umístěných do 10. místa na M ČKNO v letech 2009 – 2016.

plemenici zahraničního chovu na pozici otce otce									
jméno plemníka	počet psů v jednotlivých letech								
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	celk.
Tom van't Leefdaalhof	0	4	1	3	2	1	1	0	12
Tyson von der Schiffslache	0	0	2	1	1	1	1	1	7
Falk von den Wölfen	0	0	0	0	0	1	2	2	5
Dago vom schw. Pegasus	0	0	1	0	1	1	1	0	4
Ellute von der Mohnwiese	0	0	0	0	1	1	0	1	3
Hasko vom Fern-Tal	0	0	0	0	0	1	1	1	3
Kimbo von Karthago	0	0	0	0	0	1	1	1	3
Gauner vom Fern-Tal	1	0	1	1	0	0	0	0	3
Sirk vom Belchen	1	1	0	1	0	0	0	0	3
Javir vom Talka Marda	0	0	0	0	0	0	0	2	2
Asko von der Lutter	0	0	1	1	0	0	0	0	2
Gringo von der Mohnwiese	0	0	0	1	1	0	0	0	2
Kinte Sickinger Moorwerk	2	0	0	0	0	0	0	0	2
Pax van't Leefdaalhof	0	1	1	0	0	0	0	0	2
Satoris Yaxi	0	0	1	0	1	0	0	0	2
Vox von der Kine	0	0	0	0	1	1	0	0	2
Apo vom Schopperweg	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Nash vom Lisdorferland	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Agir Agamida	1	0	0	0	0	0	0	0	1
Amigo vom Bracheler See	0	0	0	0	1	0	0	0	1
Camp vom Mühlteich	0	1	0	0	0	0	0	0	1
Dingo von Conneforde	0	0	0	1	0	0	0	0	1
Hard Policia	0	0	0	0	0	1	0	0	1
Chico di Dranel	0	1	0	0	0	0	0	0	1
Imo vom Haus Safko	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Iwan van't Heukske	0	1	0	0	0	0	0	0	1
Jorick di Dranel	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Lux vom Hainpark	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Orry von Haus Antverpa	1	0	0	0	0	0	0	0	1
Pollux Schafbachmühle	1	0	0	0	0	0	0	0	1
Ufo van Guy's Hof	1	0	0	0	0	0	0	0	1
Vito vom Waldwinkel	0	0	0	0	0	1	0	0	1

Obrázek 1 - Německý ovčák barvy černé se znaky – exteriérová linie

Krämerová, Werner 1997

Obrázek 2 - Německý ovčák barvy černé se znaky - pracovní linie – Quel od Policie

<http://martinpejsa.com/>

Obrázek 3 - Německý ovčák barvy černé – pracovní linie - Hoky Va - Pe

<http://www.sunami.sk/zobrazit-fotku.php?photoID=229&lang=en>

Obrázek 4 - Německý ovčák barvy vlkošedé – pracovní linie – Ellute von der Mohnwiese

<http://www.king-salomo.de/ellute.html>